

DIRVA

TARPTAUTINIO KOMUNIZMO MITAS

Pavojingos demonstracijos Clevelande

MASKVOS-PEKINO KIVIRČAI KERTA TARPTAUTINIO KOMUNIZMO MITO MEDĮ. — AIŠKĖJA, KAD NĖRA JOKIŲ BENDRŲ INTERESŲ, O TIK SIAUCIA SENOS RUSŲ IR KINŲ TAUTINIŲ ASPIRACIJŲ AISTROS. — DĖL TO VISŲ KRAŠTŲ KOMUNISTAI YRA LABAI NUSIMINĖ IR IEŠKO BŪDŲ TARPTAUTINIO KOMUNIZMO MITĄ TOLIAU IŠLAIKYTI. — IŠ KITOS PUSĖS, BRAZILIJOS PERVERSMAS DAVĖ PASKUTINĮ ĮRODYMĄ, KAD WASHINGTONO NORAS MATYTI LOTYNŲ AMERIKOJE ĮSIGALINT DEMOKRATIJĄ BUVO NEREALUS.

Vytautas Meškauskas

Paskutiniuoju laiku buvo dažnai kalbama apie įvairių mitų išsišklaidymą. Vienas iš tokių mitų buvo tarptautinis komunizmas. Vadinamas "ideologinis" konfliktas tarp Maskvos ir Pekino kol kas įrodė, kad abi didžiųjų komunistinių kraštų sostinės turi skirtingus siekius, išplaukusius iš Rusijos ir Kinijos tradicinės politikos. Faktas, kad abu kraštai turi vienodus režimus kai kada leidžia surasti bendrą kalbą, tačiau nė vienam iš jų nenorint nusileisti kito naudai, nebeliko ir apie ką kalbėti. Iš kitos pusės, tarptautinio komunizmo mitas buvo abiem milžiniškiems kraštams labai naudingas kaip kaukė, už kurios jie galėjo paslėpti savo tikrus siekius. Sakysim tokią Kubą yra vadinama tarptautinio komunizmo prietelė Amerikos kontinente. Jei žodis komunizmas išsineša iš mados, Kuba lieka... rusų prieteliu. Kokiam komunistui Pietų Amerikoje norėtųsi įvesti rusų režimą savo krašte ir už tai kovoti?

Kad panašiai vyksta praktikoje parodo kovo 17 d. Pekino "Liaudies Laikraštys" pasirodęs pranešimas apie Naujosios Zelandijos kompartijos gen. sekretoriaus Victor G. Wilcox viešnagę Maskvoje pereinų metų spalio mėn. Wilcox kalbėjo su vyr. Kremliaus ideologu Suslovu, savo laiku buvusiu smarkiu Stalino garbintoju, ir priekalštavo sovietų kompartijai, kad ji vedanti didžiosios valstybės šovinistinę politiką. Suslovo atsakymas: "O jūs esate mažiukai šovinistai!" Jis be to įspėjo Naujosios Zelandijos kompartiją susitvarkyti, nes kitaip ji busianti išmesta iš broliškių kompartijų tarpo.

Maskvos - Pekino konfliktas blogai veikia ir kitų kraštų komunistus, kurie nenori savo laikyseną suderinti su grynai rusiška ar grynai kinietiška politika. Už tat, atrodo ir Chruščiovas nenori ir formalus susipykimo, nes jam tai sudarys daug nepatogumų.

Kaip jau konstatavome praei-

tame numeryje, Chruščiovo kelionė į Vengriją sutapo su jo noru kontroliuoti savo satelitus ne tik per kompartijas, bet ir išnaudojant jų tautines aspiracijas ir prikeliant senus kivirčius. Dabar paaiškėjo, kad dešimt dienų prieš Chruščiovui atvykstant į Vengriją, vengrų saugumas susekė slapta spausdintus priešsovietinius atsišaukimus. Juos spausdino ir platino Stalino premijos laimėtojas Sandor Nagy, 42 metų literatas, iki šiol buvęs Maskvos garbintojas! Šią veiklą finansavo Albanijos prekybos attachė Vasil Tasselari. Iš viso sovietų satelitų valdovus Maskvos-Pekino ginčas labai nemalonai veikia, nes tam ginčui besivystant dabartinės kryptimi, jie virsta iš tarptautinio komunizmo dalyvių paprastais rusų pastumdėliais, kas negali pakelti jų prestižo savo tautiečių tarpe.

Tokiu būdu tarptautinio komunizmo mito laidojimas labai blogai veikia kapitalistinių kraštų komunistus, kurie savo tikėjimą priversti skelbti ne jėga, bet tikinimu. Viso yra net 86 įvairių kraštų tautinės kompartijos. Jų dauguma tačiau atsaisako griežtai pasmerkti Maskvą ar Pekiną, todėl ir visos ankstyvesnės kalbos ir pranašavimai apie raudonųjų viršūnių konferenciją kol kas dar neturi pagrindo. Komunistai nutarė, kad jiems tarptautinio komunizmo mitą reikia dar žut-būt palaikyti, nes kitaip nėra jokios prasmės jų egzistencijai.

Kitas mitas, kuriam paskutinėm dienom buvo duotas smarkus smūgis buvo demokratijos galimybės Pietų Amerikoje. Dėl tos demokratijos įsigalėjimo buv. Kubos diktatoriui Batistai neleista nusipirkti ginklų kovoje su Castro. Dėl to ir kitiems lotynų Amerikos kraštams, kur tik karininkai pavarydavo demokratine valdžią, Washingtonas Kennedy laikais tuojau nutraukdavo bet kokią paramą ir net nutraukdavo diplomatinis santykius. Šiomis dienomis įvyko perversmas Bra-

Dirvos novelės premijos įteikimo iškilimams rengti komiteto nariai su pirm. Kazimieru Pociu buvo susirinkę p. Br. Paplėnienės bute apsarstyti premijos įteikimo iškilimų - vakaro programą. Premijos įteikimo iškilimams su įdomia menine programa įvyks gegužės 2 d. Chicagoje American Legion salėje, 8400 So. Halsted St. Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami iškilimėse ir vakare gausiai dalyvauti. Nuotraukoje posėdžio dalyviai. Sėdi: iškilimams rengti komiteto pirm. Kazimieras Pocius -- Vilties Draugijos vicepirmininkas, Bronė Paplėnienė. Stovi iš kairės: Korpi Neo-Lithuania pirm. inž. Vaclovas Mažeika, Petras Vėbra, Antanas Janukaitis ir Juozas Žemaitis. V.A. Račkauskas nuotrauka

PASIRUOŠIMAI DIRVOS KONKURSO IŠKILMĖMS

Chicago šiais metais sudarė Dirvos skelbiamos novelės konkurso komisiją iš B. Drungienės, D. Veličkos ir A.T. Antanaičio. Chicagoje taip pat gyvena novelės konkurso mecenatas Simas Kašėlonis. Tad premijos įteikimas įvyks Chicagoje, kur Dirvą skaito daugiau žmonių, negu kuriame kitame Amerikos mieste.

Kad novelės premijos įteikimas bus vienas reikšmingiausių lietuviškosios Chicagos kultūrinio įvykių, matyti iš kruopščios darbo komisijos, tam tikslui sudarytos iš tautinių organizacijų vadovų ir tautinės veikloje pasireiškusių asmenų. Komisijai vadovauja Vilties Draugijos vicepirmininkas, visiems žinomas, buvęs ilgametis ALTS East Chi-

cagos skyriaus pirmininkas Kazimieras Pocius. Jam nuoširdžiai į talką atėjo veikėjai tautiniame bare: Bronė Paplėnienė, Antanas Janukaitis, inž. Vaclovas Mažeika, Jonas Našlūnas, Petras Vėbra ir Juozas Žemaitis.

Balandžio 3 d., susirinkę Bronė Paplėnienės bute apsarstė kur, kada ir kaip tą premiją įteikti. Salė iškilimams parinkta labai patogi ir graži. Jei pasitaikytų diena pernelyg šilta, tai vėsintuvai pasirūpins, kad svečiai neišsijotų. Taip pat svar-

bu, kad svečiai turės daug vietos automobiliams pasistatyti, nes prie salės yra tam tikslui didelė aikštė.

Programa suskirstyta į oficialią ir pramoginę. Jos dalyviai bus paskelbti vėliau.

Būtų gera, kad kitos organizacijos tą dieną susilaikytų nuo pramogų ir savo narius paragintų gausiai dalyvauti Dirvos novelės premijos įteikimo iškilimėse gegužės 2 d. 8 v. vakaro American Legion salėje, 8400 So. Halsted St., Chicagoje.

V.A. Račkauskas

BRAZILIJOS SUKILIMAS SUSTABDĖ KOMUNIZMO PLITIMĄ PIETŲ AMERIKOJE

J. ŠATORIUS

Normaliame gyvenime balandžio 1 d. žmonėms yra žinoma, kaip visokių pokštų - išdaigų šventė. Kas galėtų laukti sukilimo tokią dieną? Tačiau Goulart, buv. Brazilijos prezidento pokštai nuėjo taip toli, kad nežiūrint pirmosios balandžio šventės, visa Brazilija sukilo, sakau visa, nes Minas Gerais, Sao Paulo, Paranos, Santa Catarinos, Mato Grosso, Guanabaro bei šiaurėje-esančios Pernambuco valstijų sukilimas lietė 95% viso krašto gyventojų ir šio krašto svorio.

Nėra jokios abejonės, kad Goularto priešvėlykiniai žongliravimai (jį gi čia vadindavo "žango") su karo laivyno pėstija ir karo laivyno jūrininkų puskarininkiais, bei kovo 30 karo policijos puskarininkams pasakojtoji paskutinė vieša kalba Rio de Janeiro automobilių klube, buvo paskutinis lašas didžiai perpildytoje Brazilijos gyvenimo karčių taurėje. Šio didžiulio turtais perpildyto krašto ekonominis ir politinis gyvenimas buvo dirbtinai stumiamas į neišvengiamą komunistinį tinklą, iš kurio išsipaolinioti ne taip jau lengva. Visi suprato, kad atėjo laikas operacijai: komunistinė votis pradėjo gangrenuoti ir būtinais reikėjo ją išpjauti iš Brazilijos kūno.

Balandžio 1-jį. Ankstyvas rytas, vos 6 val. Rio mieste vyriaus-

ybės kontroliuojamos radijo stotys kviečia į kovą visus dirbančiuosius grumtis už "teisę, prezidentą, vyriausybę". Buvo teigiama, kad sukilėliai greit bus sutvarkyti ir Goulart nubaus nusikalčius.

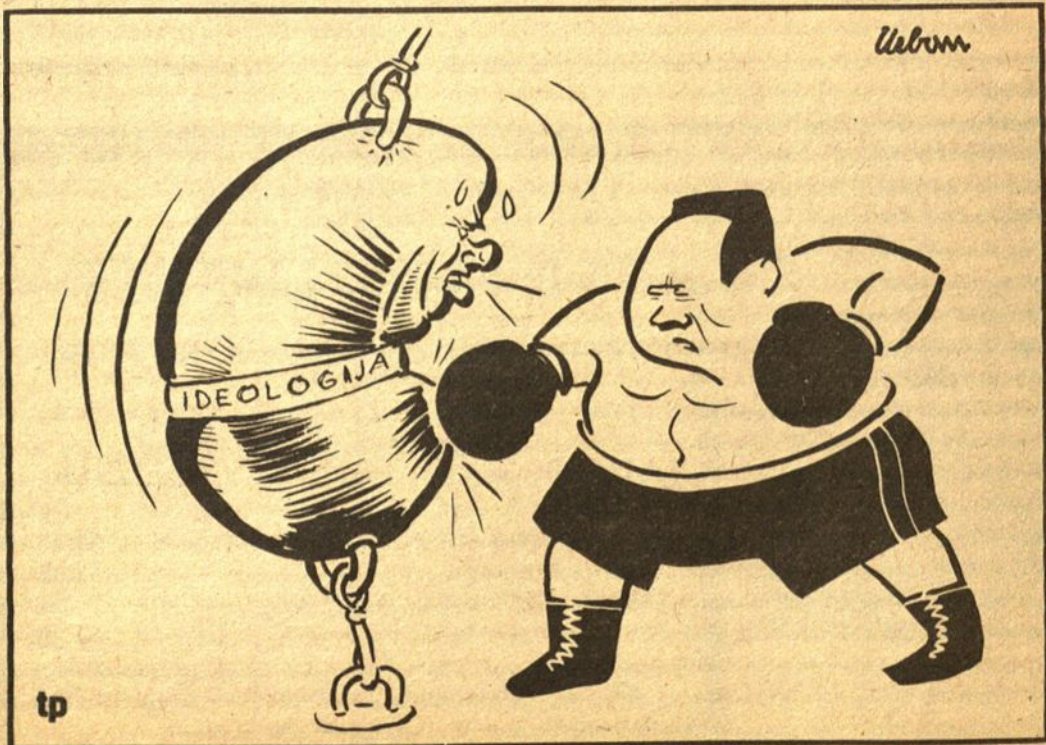
Tuo tarpu Sao Paulo ir Santa Catarina radijo stotys trumpomis bangomis transliavo apie dramatišką įvykių eigą: jau 3 val. p.p. Rio de Janeiro valstijos sienų -- Rio de Janeiro sostinės -- priartėjo Minas Gerais sukilėlių tankų kolonos. Žinia, nei valdžios kontroliuojamieji daliniai, nei CGT "valdomi" dirbantieji neskubėjo už miesto kasti prieštankinių kliūčių. Ir ko skubėti. Visi žinojo, kad Goularto dienos suskaitytos. Didžiai pučiamas, Maskvos pinigais remiamas komunistinis burbulas turėjo sprogti. Gi tokio neišvengiamumo "varlės pūtimosi prieš jautį" pasaulyje dar niekas nebuvo matęs, kokią čia demonstravo Vyr. Darbo Vadovybė, dirgijama teisingumo ir darbo ministrių, kurie buvo žinomi kaip aršūs komunistai.

Didžiausioje komunizmo "tvirtovėje", Rio de Janeiro mieste, Goulart taip pat negavo didžiai tikėtosis paramos: net jam ištikimi daliniai perėjo į gub. C. Lacerdos pusę 3:40 val. p.p. Tie patys kariai kurie prieš kelio laikų valandų laikė apsupe gubernatoriaus rūmus, garsiai šūkavę

su Maskvai parsidavusiais Vyr. Vadovybės Darbo nariais, spruko į... "krūmus"! "Ir aš vyras" -- čirškė žvirbliai ligi nepamatė vanago, taigi pasikartojo seniai žinoma taisyklė. Gi pats vyriausias agitatorius Goulart, kaip bal. 2 d. skelbė radijas ir spauda, jau bal. 1 d. 1 val. p.p. nuskrido į sostinę Brasilia. Čia jam niekas nežadėjo paramos. Liko išeitis: normaliai atsisitvydinti ir laukti tautos teismo. Tai daro garbingi vyrai, kurie tikrai nori savo žmonėms geresnio gyvenimo. Bet kur tau! Goulartui tautos teismo būty buvęs didžiai kartus. Jis beveik jo sprukti į Rio Grande do Sul valstiją, kur jo švogerių L. Brizola, žinomas sovietų agentas, turėjo šokią tokią atramą. Rašant šį pranešimą buvo skelbiama, kad Rio Grande do Sul karinė vadovybė perėjusi į sukilėliams ištikimų karininkų rankas ir kad Porto Alegre organizuojamas pasipriešinimas prieš naują sukilėlių vyriausybę yra galutinai bankrotavęs. Ir Goulart pasirinkęs gėdingą emigranto dalį, išdūmė į Urugvajų. Absolutiškai aišku, kad Goulart neturi jokios galimybės kada nors sugrįžti į šį kraštą.

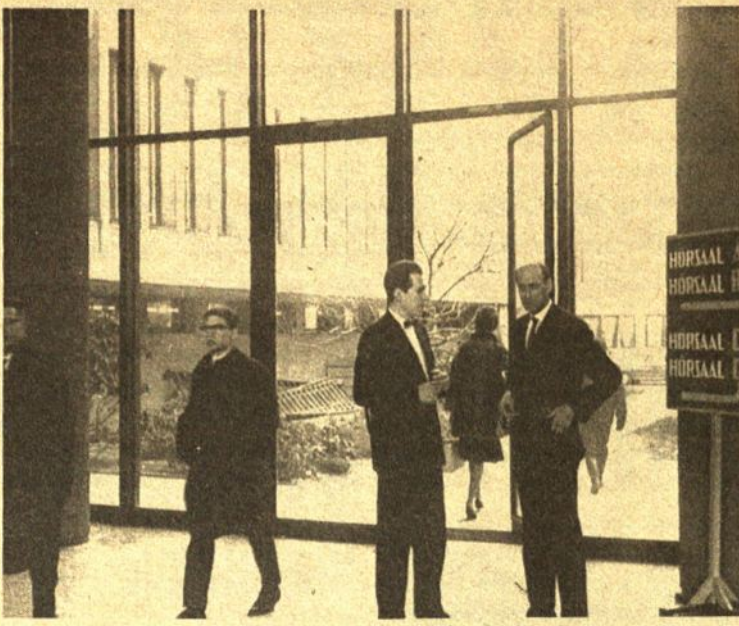
Šiandien Brazilijoje ramu. Kraštas, po ekonominių sukrėtimų grįžta į normalų gyvenimą, naudodamasis JAV skiriama eko-

(Nukelta 1 2 psl.)

-- Biaurybė, tu man smogi žemiau juostos!...

Antanas Smetona Berlyno universitete su Fulbright Komisijos sekretoriumi dr. Ulrich Littmann.

ANTANAS SMETONA

FULBRIGHTO STIPENDININKŲ SUVAŽIAVIMAS BERLYNE

(4)

Sekančią suvažiavimo dieną dideliu įdomumu išklausėme pasakaitos apie "Sovietų Zonos Švietimo Sistemą". Ją skaitė tos srities žinovas Menke-Glueckert iš Tuebingeno, kuris iki 1953 metų pats gyveno R. Vokietijoje, taigi daugelį dalykų pats savo akimis ten matė. Vargu ar kas ant savo kailio nepatyręs sovietų sistemos sugebėtų ją suprasti ir apie ją kompetentingai kalbėti. Visiems, betgi, yra žinoma, kad Sovietų sistemoje viskas yra pagrįsta prievarta ir baime: "Esi! zaica chorošenko bit, tak on samovar postavit". (Jeigu kiš-

kiui gerai išpertį kailį, tai jis ir samovarą užkais), šis principas taikomas ir švietimo srityje, lygiai paliesdamas tiek profesorių, tiek ir studentus. Vieni, būjodami nustoti savo tarnybų, o kiti -- išmetimo iš universiteto, neriasi iš kailio, kad tik geriau savo pareigas atliktų. Visi turi laikytis labai griežtos dienotvarkės, niekur negalima vėluoti, viskas turi būti atlikta laikrodžio tikslumu. Toks griežtumas turi savo plusus: tiek profesoriai tiek ir studentai kruopščiai ruošiasi paskaitoms, neleidžia bergždžiai laiko niekam, tuščioms kalboms ir slampinėjimui. Tačiau minusai toli gražu nusveria plusus. Kai viskas daroma ne iš meilės, bet iš baimės, labai nukenčia darbo našumas ir nedaug telieta kūrybinės dvasios. Be to, studentai negali laisvai pasirinkti mokslo disciplinų, bet turi studijuoti tai, kas kiekvienam nustatyta. Nekalbant jau apie tai, kad visur prievarta brūkamas marksizmas - leninizmas, kiekvienam įgrisęs iki gyvo kaulo. Šito pasekoje, geriausi profesoriai ir gabesni studentai emė masėmis bėgti į Vak. Vokietiją, ir jau atrodė, kad greitai laiku jie visi išbėgs. Tas masinis švietimo emėnė bėgimas, anot Menke-Glueckert ir buvo vienas svarbiausių Ulbrichto motyvų sienai išmūryti. Jei ne siena, girdi, tai R. Vokietijoje dabar tebutų likę vieni bolševikų batlaižiai.

BRAZILIOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

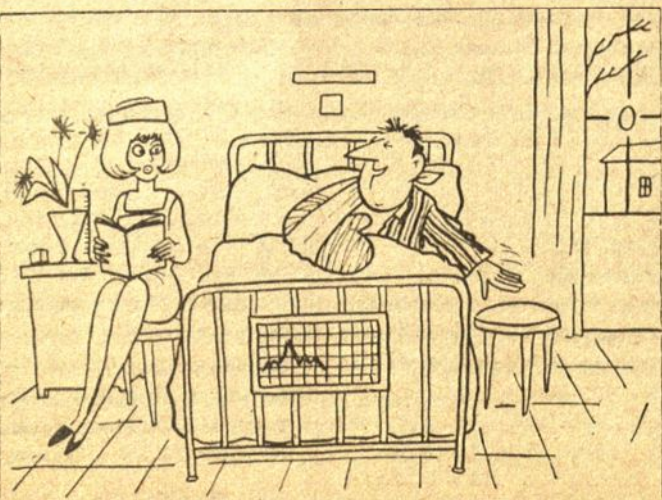
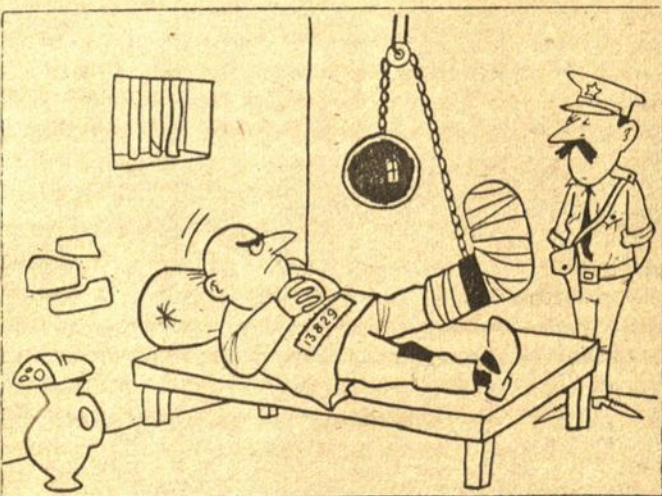
nomine parama. Pasaulis ir JAV gali džiaugtis, kad šio krašto žmonės suprato gresiantį komunizmo pavojų ir pašalino jį iš Vakarinio pusrutulio ilgesniam laikotarpiui. Balandžio 1 d. Brazilijos revoliucija sustabdė komunizmo plitimą šiame kontinente.

GALVOSŪKIO 24 NR. SPRENDIMAS

Tarp dviejų piešinių yra šie skirtumai: 1. Vyro dešinioji ranka pajudinta. 2. Vyro švarko kairysis atlapas daugiau atlenktas. 3. Po berniuko pažastimi matyti stalo kraštas. 4. Mergaitės dešinysis antakis matyti. 5. Berniuko mažasis pirštas ištiestas. 6. Knyga, ant kurios padėtas portretas, yra ilgesnė. 7. Portrete vyro švarko dešinysis atlapas matyti.

GALVOSŪKIS 25 Nr.

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni panašumai smulkmenose. Pabandykite surasti. Atsakymas bus kitame numeryje.

Filmai, mikrofilmai ir Rūta Lee Kilmonytė

Kovo 15 d., atsitiktinai būdamas Chicagoj, susigundžiau pažinti S. Narkelūnaitės demonstruojamus filmus iš Lietuvos. Taip plačiai visų garsinamus, vienu teigiama, kitu neigiama prasme.

Pats filmas nesudarė jokio įspūdžio.

Matėme keletą vaizdų iš Lietuvos, Argentinos ir Amerikos. Iš Vilniaus vaizdų matėme Katedrą (tik be šventųjų statulų), Gedimino pilį, teatrą, universiteto rūmus, na ir dar keletą vaizdų. Tai vis seni pastatai ir seni paminklai. Parodė ir vieną bloką naujų, kareivinių tipo, pastatų.

Kadangi filmas gamintas rudenyje -- žiūrint per pageltusius ir vėjo nudraskytus medžių lapus į Gedimino kalną, vaizdas buvo skurdus. Turbūt, kaip ir visas tenyktis gyvenimas.

Vėliau, žiūrovai buvo nukelti į Melagėnus ir į S. Narkelūnaitės tėviškę. Ten vaizdai dar skurdesni. Ypač skurdžiai atrodė Melagėnų miesto centras, susidedas iš dviejų purvu pažliugusių kelių sankryžos ir stulpo su krypties rodyklėmis. S. Narkelūnaitė paaiškino, kad karometu miestas labai nukentėjęs ir dar neatstatytas. Matėme ir "Kultūros rūmus". Nors jie ir raudonai nudažyti, bet tai tik paprasta kaimo pirkia.

nėjimo ir propagandos lizdus, dideli skaičiai viešosios ir slaptosios policijos ir daug kariuomenės. Į šiuos vienetus bolševikai yra sukoncestravę visą savo dėmesį; dabar jie juos visai manipuliuoja erzeliams ir konfliktams. Vak. Berlyne kelti, o reikalingi esant, yra pasiruošę panaudoti ir kaip karinį kumštį. Ar Rytų Vokietijos mokyklos ir universitetai yra aukštesnio, ar žemesnio lygio, bolševikams visai nesvarbu.

Man didelė staigmena buvo Menke-Glueckert pateikta negrų studentų statistika R. ir V. Vokietijoje. Buvau įsitikinęs, kad R. Vokietijoje negrų studentų daugiau, negu Vak. Vokietijoje, bet pasirodė, kad yra priešingai. Vak. Vokietijoje negrų studijuoją bent 10 kartų daugiau, negu R. Vokietijoje.

Įdomu dar ir tai, kad Vak. Vokietijoje negrai studentai jaučiasi gerai ir studijuoja labai rimtai, o R. Vokietijoje jie greitai nusivilia ir grįžta į Afriką, arba mėgina persikelti į Vak. Vokietiją. Nėra geresnių vaistų nuo komunizmo niežų, kaip komunistų simpatikus pasiūsti pagyventi Sovietų Sąjungoje ar jos užimtuose kraštuose.

Po Menke-Glueckert suvažiavimo dalyviams žodį tarė Berlyno Universiteto rektorius Dr. Herbert Luers. Jis kalbėjo labai oriai ir nuolankiai, su dėkingumu prisiminė, kad pulkusis Berlyno Universitetas Amerikos pinigais pastatytas ir kad jo erdviuose skliautuose jam labai malonu jau dešimtą kartą iš eilės priimti Fulbrighto studentus. Prisiminė kad dar taip neseniai čia kalbėjo Amerikos prezidentas velionis Kennedy. Po rektoriaus kalbos buvo rodoma dokumentinė filma apie Berlyno universiteto įkūrimą ir statymą.

(Bus daugiau)

Turiu prisipažinti, kad sugaišęs tris su puse valandos, iš kurių pusantros valandos tęsėsi filmas, o dvi valandas buvo ieškoma aparato techniškių klaidų, gailiuosi. Retai lankydamasis Chicagoj, tą trumpą viešnagės laiką būčiau galėjęs sunaudoti daug naudingiau.

Manau, kad įdomesnės V. Tysliavienės mikrofilmas, kurias ji gavo Vilniuje lankydamasi archyva, į kurį patekti ne visi turistai turi galimybių.

V. Tysliavienė sako (žiūr. Vienybė 12 ir 13 Nr.), kad jiėjusi į archyvą patirti ką nors iš josios vyro ankstyvesnės veiklos. Būkime tikri, kad garsiosios Sierovo instrukcijos, pagal kurią trėmė Lietuvos žmones į Sibirą, jai neparodė. Neparodė ir kitų tu reikalu surašytų raštų ir dokumentų. Bet nemažą jų dalį turime mes iš seniau (žiūr. Lietuvių archyvas - bolševizmo metai).

Bekalbant apie filmus ir mikrofilmus, savaime išskyla ir Rūtos Lee Kilmonytės bei jos tėvelių lankymasis Lietuvoje.

Rūta, jei ne asmeniškai, tai iš kino filmų ar televizijos, pažįstam kaip simpatiška ir iškilusi filmų žvaigždė. Kai praėjusiais metais ji pasirodė šokių festivalyje -- sužavėjo visus, o ypač jaunimą.

Prieš jai išvykstant į Lietuvą, amerikiečių spauda plačiai apie tai rašė, dėdami jos ir josios tėvelių nuotraukas ir aprašydami jos 8 metų pastangas, siekiant atsikviesti į Ameriką senelę. Mūsų spauda apie jos pastangas ir reikalą vykti okup. Lietuvos prabėgo tylomis.

Manau, niekas neabejojame, kad Rūtos gyslose teka lietuviškas - džiūkiškas tėvų kraujas. Ne mes ją iškėlėme į televizijos ir kino filmų žvaigždes, o ji pati savo talentu ir pastangomis to pasiekė ir siekia aukščiau.

Mes tik galime džiaugtis ir didžiūotis ja, kad pasiekusi tokio lygio liko nuoširdi lietuvaitė, kaip ir jos tėvai.

Iš M. Macijauskienės paskelbto Vilniaus "Tiesos" rašinio matome, kaip Rūta, lankydamasi Kaune, ten sužavėjo Lietuvos jaunimą ir kaip pati susižavėjo Kaunu. Tačiau ji nepajuto, gerai nepažindama komunistinio režimo, kaip buvo įtraukta į komunistinę propagandą.

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

KALBOS KERTELĖS ar kitaip pavadinti pabarimai už kalbines žiūkšles, įsikūrę laikraštyje, iš pradžių dažniausia rodosi sutartais protarpiais tiksliai, kaip mėnulio atmainos. Ilgainiui suretėja ir išnyksta, Paskui -- kada nors, kur nors -- vėl išnyra. Taip buvo mūsų laikraščiuose prieš 50-60 metų, taip tebėr dabar, -- kaip "anapus geležinės", taip čia. Prieš apie 13 metų pats prof. Skardžius Dirvoj ilgokai narpliojo bene daugiau kalbinių kilpų, nei dabar suskumba išnarplioti retokai tekvėpuojanti Gimtoji Kalba. Nutilo, Paskui, su S. Barzduku susidėjęs, per Draugą uoliai šlavė tas pačias ir kitas žiūkšles. Kuris metas nebešluoja. O šmet, štai, vėl Dirvoj turim S. Vykinto kalbinių "rekolekcijų". Bet esam užkietėję savo nuodėmėse. O ir įžilumo nestinga. Niežti liežutis net paprieštarauti prieš kairiuosius Vykinto pamokymus.

Bet šiandien labiau ima pagunda pamurmėti ne dėl to, ką Vykintas sakė, o apie ką kalbėjo. Įtariu, kad iš mandagumo vengė kalbėti "apie čia esančius". Įsitaisęs kertelę Dirvoj, kalbėjo tik apie kitų laikraščių ar knygų nuodėmes... Betgi, "Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį" (Jono 8-7). O kas be nuodėmės? Aiman, nostra culpa...

Kol kas gal dar atleiskite negrynos veislės žodį ar ne vietoj atsiderusią raidę, -- to dar ne taip tiršta. Gelbėkit nuo kitų, žmariškai apnikusių piktybių. Kalbininkai, Bendruomenė ir jos Kultūros Taryba! Ginkit oficialią (jablonskinę) gramatiką ne nuo Skardžiaus, ne nuo Vadovo naujovių, o visų pirma nuo įsigalėjusio nepaisymo tų dėsnių, kurių seniai ir vienodai mokė ir tebemoko ir Jablonskis, ir Vadovas. Priverskit pastebėti, kas yra --inis, kas --iškas; nepainioti priveiksmių su būdvardžiais; vartoti linknius lietuviškai.

Pas mus dar principinis dažniausia praktiško priešybė, nors principinis gali gi būti ir praktiškas arba nepraktiškas, kaip ir praktinis gali būti principiškas arba neprincipiškas. Neskiriamie europinio nuo europiško. Konstitucija, sakom, "praktiškai nevykdoma", tartum nepraktiška, nemokšiška tai gal dar ir vykdoma. Sidabriniai pinigai mums "sidabriniai", nebe sidabriškai skamba, o politiniai veikėjai irgi veikia "politiniai", nebe politiška. Studentų spauda -- "studentiška", nors gal tėra gimnazistiška, arba gal net profesoriška. Mes dar dažnai "nevalgom duoną", "neskelbiam komentarus", "laukiam atvykstantį prezidentą"...

Laikraščiai yra jaunimo lietuvių kalbos "aukštoji mokykla". Jaunimas tiki, kad čia rašantieji gerai moka lietuviškai. "Kas gi papiktina vieną iš šitų mažutėlių, kurie į mane tiki, tas vertas, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo, ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilybėse". (Mato 18-6).

Ji neva žavisi Kauno kliniko- mis, kur lankė savo senelę. Bet būdama apsupta daugybės palydovų, ar ji galėjo pasiteirauti senelės, kaip ji gyveno Dauguse, iš kur tik prieš Kilmoniams atvykstant į Lietuvą, buvo pervežta į Kauno klinikas. Ar ji galėjo pamatyti ir kitus kliniko- esančius ligonius ir kaip jiems ten einasi.

klausomybės paminklo, Nežinomo kareivio kapo ir Laisvės statulos, stovi vyriausio enka- vedisto F. Deržinsko biustas. Labai norėtysi, kad Rūta Lee Kilmonytė tinkamai suprastų ją entuziastingai sutikusio Lietuvos jaunimo tikras nuotaikas. Manau, būdama gabi, sugebės atskirti pelus nuo grūdų.

Jonas Jaškauskas

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 MOKAME $\frac{1}{2}$ %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. CHATEAU GIBEAU 3 Star Cognac.....5th	\$1.98
2. V-S-O-P Brand. Import. From Germany.....5th	\$1.69
3. Imported Polish Wines.....5th	\$1.19
4. AMBASADOR VERMOUTH dry or sweet.....5th	\$ .98
5. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška.....5th	\$3.98
6. VODKA 80 proof.....5th	\$2.98
7. CHIANTI Imported Wine, full Quat.....5th	\$ .98
8. Zeller Shwarze Katze Wine.....5th	\$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Miezėlis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lietuvos Igal. Ministeris Brazilijai Dr. F. Meieris

BRAZILIJOS ĮVYKIAI IR MES

Rodos, kad stebėdami įvykių raidą Brazilijoje, būtume praleidę nepastebėję fakto, kad gausi to krašto lietuvių kolonija turėjo išgyventi keletą savo gyvenimo lemtingiausių nemigo naktų. Kad kiek, gegužės 1 d. jie jau būtų buvę -- Brazilijos "liaudies demokratijos" narsuose. Gal dar turėsime progų patirti, ką ir kaip jie išgyveno komunizmo lavos atslinkimo belaukiant. Šiuo gi momentu jie nesitenkina lengviau atsidusę košmarui praėjus. Jų rūpestis siekia ir mus, šaukiantis pagalbos atstatymui tų Lietuvos teisių, kurios buvo prarastos Brazilijos vyriausybės slenkant gilyn į "bendradarbiavimo" uogynus.

Skubant neparasti nei minutės laiko, Brazilijos lietuvių atstovai Dirvos redakcijai atsistatė laiške rašo:

"Visi Brazilijos lietuvių kreipiasi į Jus, kad kuo greičiausiai pradėtumėte akciją savo redaguojamame laikraštyje bei asmeniškai kreipimais į mūsų Diplomatinio Šefą, kad jis padarytų visus jo galioje esančius žygius, kad Lietuvos atstovybės veikimas prie Brazilijos vyriausybės būtų kuo greičiausiai atstatytas. Dabar lietuvių turi puikią progą parodyti vieningumą, gindami savo brolių Brazilijoje reikalus. Nedelskime nei minutės! Šiųskime telegramas Brazilijos vyriausybei, prašydami atstatyti Lietuvos pasiuntinybės veikimą. Čia turi pasikartoti Kanados pavyzdys! Tai bus įrašyta į mūsų kovos istoriją už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą." Nėtenka nustepti, kad pirmoji proga išsiųsti laišką iš Brazilijos nutaikė į šio laikraščio redakciją. Ji ir skelbiamė mūsų visuomenės veiksmų ir organizacijų dėmesiu.

Nėra abejonės, kad čia keliamu reikalu greitas veikimas, suderinta akcija prisidėtų prie pastangų, reikalingų Lietuvos pasiuntinybės teisėms Brazilijoje atstatyti.

Dar 1951 m. dr. Fr. Meieris Diplomatinio Šefo min. St. Lorzaičio aktu buvo paskirtas įgaliotu ministru prie Brazilijos vyriausybės. Įganiui, Brazilijos vyriausybė užmezgus diplomatinis ryšius su Sov. Sąjunga ir palaipsniui kryptant komunistinio "bendradarbiavimo" keliu, pasiuntinybės veikimas buvo suspenduotas to "bendradarbiavimo" sąskaiton.

Būkime tikri, kad tiek Lietuvos ministeris Fr. Meieris, tiek Brazilijos lietuvių organizacijos pirmosios imsis žygių, reikalingų ir galimų pasikeitusiomis sąlygomis. Nuo JAV, Kanados ir kitų laisvų kraštų lietuvių visuomenių priklausius, kiek tie jų žygiai ras paramos. Tikėkimės, kad Brazilijos lietuvių šauksmas bus išgirstas ir vadovaujančiųjų veiksmų kanceliarijose. (i.č.)

ATITAIŠYTINA KLAIDA

Perspudinote straipsnį apie tautininkus iš Lietuvių Enciklopedijos XXX tomo. Su visais kitais dalykais, ištikimai parėmėte ir vieną akivaizdžią klaidą, kuri "kažkokio kipšiuo klasringai paklaidą" įsispraudė į tą straipsnį enciklopedijoje. Tai buvusio ALT S-gos pirmininko dr. M. Colney originalioji pavardė, įrašyta "Pakalniškis", nors iš tikrųjų ji Aukštakalniš L. E. redakcija jau paprašyta pasiznyti tą klaidą, kaip atitaisytiną papildomajame tome. Pabandykite atitaisyti ją ir Dirvos skaitytojų atmintyje. Kaip tokia klaida įsitaisė, nemoku paaiškinti, nes dr. Colney-

Aukštakalnišo pavardės istorija man seniai gerai žinoma iš jo paties pasakojimo. Tai būdinga istorija daugeliui senosios kartos lietuvių imigrantų. Ji, tiesa, pasikartoja kur nekur ir dabar, nors pateisinimo tokiems pasikartojimams dabar ir nėra tokio, koks buvo prieš šešias ar septynias dešimtis metų.

Motiejus Aukštakalniš Amerikoje atsidūrė tais laikais, būdamas vos keliolikmetis vaikinys. Angliškai nemokėjo, ir iš viso menkai tebuvo mokslo kanęs. Panūdė mokyti. Mokykloje pirmas klausimas -- pavardė. Aukštakalniš. Kaip? Mokytoja tokio riešuto neįkanda. Kartojta skiemenimis, Negelbsti. Prisiminęs, kaip tėviškėje lenkuojantieji kaimynai jį vadindavo, Motiejukas bando pamėgdžioti tą tarimą: gal taip mokytojai bus lengviau -- Aukštakalni, atseit, deda kirtį ant priešpaskutinio skiemens ir nutyli galutinę s. Ooo, -- pagaliau

V. Rastenis
New York

Šių metų Vasario 16 Gimnazijos penki abiturientai. Stovi iš kairės: Petras Vaitiekūnas, Birutė Forsterytė, Anelizė Alysaitė, Žiba Povilavičiūtė ir Helmutas Lorenčas. V. Alseikos nuotrauka

VASARIO 16 GIMNAZIJA DAVĖ 5 ABITURIENTUS

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

Mūsų visuomenė laisvajame pasaulyje ir ypatingai Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliai neabejotinai nudžiugo, patyrus apie penkis naujus šiuo metų laidos abiturientus. Perna gimnazija buvo ištikusi nesėkmė. Tikėtasi, kad šiais metais vaizdas bus kitoks ir -- nepasivilta. Nebuvo nė vieno, kuris brandos egzaminų neišlaikytų. Visi penki -- Anelizė Alysaitė, Birutė Forsterytė, Helmutas Lorenčas, Žiba Povilavičiūtė ir Petras Vaitiekūnas brandos pažymėjimus jau turi savo rankose ir šiuo metu dairosi sąlygų aukštesiose Vokietijos mokyklose.

Kovo 24 d. Gimnazijoje buvo abiturientų išleistuvės, brandos atestatų įteikimas. Tai buvo kuklios, bet kartu įspūdingos iškilnės. Direktorius Br. Liubinas kreipėsi į abiturientus pasveikinęs su žygiu į "naują kelionę" ir pareiškė, kad naujuoliai savo gyvenimą pažves lietuviškosios visuomenės uždaviniais. Esą lietuvių būti daugiau apsisprendimo kaip gimimo reikalas. Čia pavyzdžiū turėtas abiturientas Petras Vaitiekūnas -- motinos prancūzės ir tėvo vokiečio sūnus, tačiau vėliau, jį adoptavus lietuviui, jis jau virto šimtaprocentiniu lietuviu ir su juo kalbėdamasis neįtarsi, kad tai mišrios tautybės tėvų vaikas.

Iš baigusių trys -- evangelikai (Alysaitė, Lorenčas ir Vaitiekūnas) ir du katalikai (Forsterytė ir Povilavičiūtė, žurnalisto mok. Stp. Vykinto dukra). Juos sveikino PLB Vokietijos Kr. Valdybos vardu J. Valiūnas kviesdamas visur reikiamai atstovauti lietuvių tautą.

Kai direktorius kun. Br. Liubinas įteikė brandos pažymėjimus, Valiūnas atsinešė knygų lietuvių ir vokiečių kalbomis. Vi-

si abiturientai buvo apdovanoti "Lietuvių Kalbos Vadovu" ir Knaur leidyklos iliustruotais albumais iš gamtos ir kt. sričių.

Į visus tris evangelikus pirmasis kreipėsi ilgametis Evangelikų Rateljio Vadovas, mok. Fricas Skėrys. Jis nurodė, kad naujieji abiturientai atstatė Gimnazijos garbę. Jis pasidžiaugė jo buvusiais globotinais bei jų darbštumu -- štai, Vaitiekūnas trejus metus buvo Evang. Rateljio pirmininku, o Lorenčas, vos 1958 m. su tėvais atvykęs iš Lietuvos, egzaminus išlaikė geriausiai. Skėrys apeliavo: nepamirškite gimnazijos, palaikykite su ja nuolatinį ryšį! Jis visiems trims evangelikams abiturientams įteikė JAV išleistą lietuvių kalba "Naują Testamentą". Kiekvienam apdovanotam padarytas ir atitinkamas įrašas.

Abiturientus katalikus sveikino gimnazijos kapelionas kun. Rūbūnas jiems įteikdamas dovanas. Abiturientų vardu kalbėjo Helmutas Lorenčas, dėkodamas už sąlygas, kurios įgalino išeiti ir baigti mokslą, jis reikė padėką vadovybei ir mokytojams. Lorenčas tarė: kur mes negyventume, visur stovėsime gimnazijos ir lietuvių reikalų sąrygyje.

Po oficialių iškilnių sekė pranešimas apie Gimnazijos padėtį. Prieš tai dir. kun. Liubinas paskelbė vieno konkurso rezultatus. Keturi mokinės buvo apsiėmusios į vokiečių kalbą išvers-

ti Narūnės "Gintarėlę". Juri komisijsa nutarė, kad tai geriausia atliko dabar perėjusi į 9 klasę Birutė Girdvainytė -- dovanų (jas skyrė Narūnė-Pakštienė) ji gavo tautinį kostiumą, dar buvo apdovanotos A. Glemžaitė, E. Morozovaitė ir V. Endriukaitė.

Kiek šiuo metu Gimnazijoje esama moksleivių? Po Velykų atostogų ir naujesiems mokslo metams prasidedant vaizdas pakitęs, nes tikimasi naujai įstojant ligi 15-20 mokinių. O baigiantis paskutiniams mokslo metams buvo -- be abiturientų -- 81 mokinys, iš jų 62 buvo perkelti į vyresniąją klasę, gi 19 palikti buvusiose klasėse. Ta proga buvo paskaitytos pavardės moksleivių, pasižymėjusių geru elgesiu, išskelta 10 mokinių -- turėjusių geriausių pažymių, dar sąrašas moksleivių, kuo nors "prasikaltusių", nurodytos ir labiau pasižymėjusios klasės. Labai gero elgesio buvo keturi moksleiviai: B. Girdvainytė, A. Packeričius, I. Šimkevičiūtė ir R. Žitautaitė. Pats geriausias Gimnazijos mokinys -- 5 kl. Alfredas Starukas (dabar jau 6 kl.) -- stodamas į Gimnaziją jis lietuviškai nemokėjo nė žodžio. Geriausia klase pripažinta mok. Stp. Povilavičiūso -- Vykinto auklėta 5 klasė.

Ar egzaminai buvo sunkūs? Tiek vadovybė, tiek patys abiturientai patikino, kad jie buvę sunkesni kaip vokiečių mokyklose. Nebuvo lengvi rašomieji darbai, tačiau ypatingai įtemptos buvusios kovo 16-17 dienos, kai teko laikyti kvotimus net iš de-

vyinių dalykų: anglų, lotynų, vokiečių ir lietuvių kalbų, Lietuvos istorijos ir literatūros, matematikos, fizikos, vis. istorijos. Vokiečių gimnazijose per dieną daugiausia laikoma po vieną -- du dalykus.

Iškilnėms Gimnazijos salėje pasibaigus, dar buvo pačių abiturientų surengta kuki, jauki kavutė su užkandžiais. Dalintasi įspūdžiais, linkėta laimės naujoje abiturientų "kelionėje", savo patyrimu pasidalino mokyt. S. Antanaitis ir kiti.

O ką sako patys laimingieji, šių metų laimingosios penkiukės atstovai? Kokie jų sumanymai? Helmutas Lorenčas (g. Rostocke, vėliau grįžęs į Lietuvą ir Vakarų pasiekęs 1958 m.) pasakojo: norėtų studijuoti inžineriją, o jei tai būtų neįmanoma (dėl didesnio mokesčio ir kt. sąlygų) jis vyktų į Heidelbergą -- jį traukiantį fizika ar gamtos mokslai. Sako -- juk nuo Heidelbergo netoli ir Gimnazija, tad bus progos su ja bendrauti. Sakosi, gaudavęs ir skaitydavęs lietuvių spaudą, ypač "Dirvą", žurnalus matęs retai, paminėjo "Liet. Dienas". Petras Vaitiekūnas -- sakosi žadąs studijuoti veterinarijos mokslus -- tai truksią 4 metus. Dabar vyktų 3 mėnesiams į sanatoriją -- patikrinti sveikatą. (Siunčia, kontrolės tikslams, ligonių kasa). Tikisi ir ateityje dirbti skautuose -- "buvau juk valtininku, lankiausi nutarė, kad tai geriausia atliko dabar perėjusi į 9 klasę Birutė Girdvainytė -- dovanų (jas skyrė Narūnė-Pakštienė) ji gavo tautinį kostiumą, dar buvo apdovanotos A. Glemžaitė, E. Morozovaitė ir V. Endriukaitė.

Kiek šiuo metu Gimnazijoje esama moksleivių? Po Velykų atostogų ir naujesiems mokslo metams prasidedant vaizdas pakitęs, nes tikimasi naujai įstojant ligi 15-20 mokinių. O baigiantis paskutiniams mokslo metams buvo -- be abiturientų -- 81 mokinys, iš jų 62 buvo perkelti į vyresniąją klasę, gi 19 palikti buvusiose klasėse. Ta proga buvo paskaitytos pavardės moksleivių, pasižymėjusių geru elgesiu, išskelta 10 mokinių -- turėjusių geriausių pažymių, dar sąrašas moksleivių, kuo nors "prasikaltusių", nurodytos ir labiau pasižymėjusios klasės. Labai gero elgesio buvo keturi moksleiviai: B. Girdvainytė, A. Packeričius, I. Šimkevičiūtė ir R. Žitautaitė. Pats geriausias Gimnazijos mokinys -- 5 kl. Alfredas Starukas (dabar jau 6 kl.) -- stodamas į Gimnaziją jis lietuviškai nemokėjo nė žodžio. Geriausia klase pripažinta mok. Stp. Povilavičiūso -- Vykinto auklėta 5 klasė.

Ar egzaminai buvo sunkūs? Tiek vadovybė, tiek patys abiturientai patikino, kad jie buvę sunkesni kaip vokiečių mokyklose. Nebuvo lengvi rašomieji darbai, tačiau ypatingai įtemptos buvusios kovo 16-17 dienos, kai teko laikyti kvotimus net iš de-

Taip atrodo žiemetinis derlius Vasario 16 Gimnazijoje. Jis buvo sėkmingas ir čia verta pažymėti mokytojus: be jų padvigubintos energijos rezultatai nebūtų buvę tiek sėkmingi. Daug pastangų dėjo ir Gimnazijos vadovybė ir patys moksleiviai -- būsimi abiturientai. Visa tai džiugina ir linkėtina, kad Gimnazija sustiprėtų ne tik nauju pastatu, bet ir kitais atžvilgiais.

Mieli tautiečiai,

Tik per Londoną geriau, greičiau ir pigiau išsiųsite maistą ir medžiagas į Lietuvą.

Nepraleiskite progos pasiųsti tiesiai iš mūsų sandėlių Londone puikiai įpakuotą geriausios rūšies maisto produktų siuntinį, kuris pradžiugins kiekvieną gavėją.

M. 14.

2 sv. sviesto, 2 sv. kiaul. taukų, 2 sv. lašinių, 2 sv. ryžių, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. kakavos, 1/2 sv. pipirų ir lauro lapų, 2 sv. cukraus, 1 sv. razinkų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldinių ir 6 sv. kvietinių miltų.

tik už \$30.00 su pasiuntimo išlaidomis ir maitu.

Taip pat turime sudarę ribotą kiekį siuntinių labai vertingų anglišių medžiagų.

V. 3.

Trys atkarpos po 3 1/2 jardo kostiuminių anglišių sunkių grynos vilnos mėlynų, pilkų ir rudų medžiagų su įrašais All Wool Made in England, viso 10 1/2 jardo.

tik už \$55.00 su pasiuntimo išlaidomis ir Sovietiniu maitu. Reikalaukite mūsų kainoraščių ir pavyzdžių. Esame seniausia lietuvių įmonė Anglijoje. Nuosavų krautuvų tinklą turime jau nuo 1938 metų. Patarnaujame tiksliai ir skubiai. Maistą siunčiame ir po 40 sv. siuntinius.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd., London, E. 2. England. SHO 8734.

Skyriai:

L. Venckus, 7042 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.
Telef. 436-0494

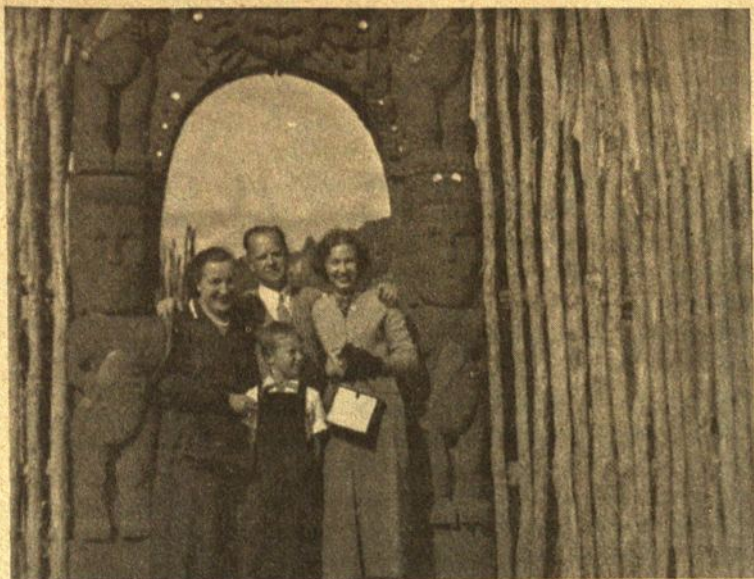
A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ontario, Canada.
Phone: 674-1605.

L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Port Arthur, Ont., Canada.

Naujoje Zelandijoje prie Maori gyvenvietės vartų būrelis lietuvių: A. Procutienė, Dr. S. Kripas su žmona ir sūneliu, Dr. S. Kripas dirba mokslinį darbą N. Zelandijos Miškų Departamente, G. Procutos nuotrauka

APIE DIDŽIŲJŲ SILPNYBES IR MAŽŲJŲ STIPRYBES

GENIUS PROCUTA

Lietuviai Naujoje Zelandijoje nėra gausūs skaičiumi, asmenybėmis nei organizacijomis. Nėra ten skambiais vardais pasiropšusių institucijų, sąjungų-sąjungėlių, nei NN miestelio klubo, kurio nariai kas mėnuo rinktųsi tuštintų kopūstų su dešrelėmis valgyti. Nėra parapijų, mokyklų ir leidyklų bei viso kitko, be kurių lietuviai Amerikoje negalėtų išsivaizduoti lietuviško gyvenimo. Nereikia ir sakyti, kad nėra lietuvių operos ir kitų lietuviškų prabangų, kaipantai iškilmingų ir skambių jubiliejų, suvažiavimų ir balių - puotų, rengiamų didžiausiose ir ištaigingiausiose viešbučiuose.

Kartais žmogus susimastęs pagalvoji, nejaugi lietuviai Amerikoje tikrai tokie turtingi? Net ir studentai tiek išpuikėjo ar sumiesiondė, kad negali apsieiti be Conrad Hilton viešbučių! Žinoma, ar tas išorinis blizgėjimas ir dirbtinis iškilmingumas sustiprina lietuviškumą ar suteikia daugiau budrumo ir rezistencinės dvasios, ar tik dar labiau užliuliuoja aplinkos dvasia, yra klausimas, reikalingas atsakymo.

Tik atvažiavus į Ameriką, viename lietuviškame susirinkime buvau užklyptas klausimo - kokiomis ideologijomis yra pasiskirstę lietuviai studentai Naujoje Zelandijoje. Kad nepadarisi neigiamo įspūdžio, iš karto neatsakiau, suraukiau antakius - tarsi stengdamasis atsimiti. Po kiek laiko paaiškinau, kad buvo penki studentai, kad mes ideologinių grupių neturėjome. Man pasirodė, kad tas žmogus mano atsakymu liko nepatinkintas, gal net nustebęs.

Kai kam kils mintis, ar verta rašyti apie keletą šimtų lietuvių, gyvenančių kaž kur tai Naujoje Zelandijoje, jei jie tiek daug ko neturi... Vienok paprastumas neretai neša palaimą. Mes visi išsitatekome Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenėje. Neturint daugybės organizacijų, nėra nesantaikos, intrigų ir ginčų, kuri iš jų yra vyresnė, teisesnė ir t.t... Neturint lietuvių kunigo (jau nekalbant apie parapiją) Aucklando lietuviai katalikai, evangelikai ir stačiatikiai kiekvieną gegužio mėnesio sekmadienį susirenka į

Šv. Patriko katedrą drauge pasimelsti ir lietuviškų giesmių pagiedoti. Nemanykite, kad tokia bendra krikščioniška ir lietuviška malda yra Vatikano Tarybos suvažiavimo vaisius. Aucklando lietuviai taip meldėsi jau septyni metai prieš tą suvažiavimą. Aucklando pabaltiečiai visuomet birželio mėnesio minėjimus rengia drauge, jie yra išmokę vieni kitų himnus. Atsimenu, kaip dar ne taip seniai, berods B. Raila, išgirdęs tokį jungtinį himnų giedojimą Los Angeles mieste, sūlė jį kaip pavyzdį kitoms pabaltiečių kolonijoms. Toks sumanymas Aucklando pabaltiečiams jau ir anuomet buvo sena tradicija...

Nors Zelandijoje nėra lietuvių skautų vieneto, tačiau prieš keletą metų Aucklande įvykusioje Pan Pacific'o Tarptautinėje Skautų Jamboree vieno skauto-studento pastangomis Lietuvos trispalvė, kaip lygiateisė, pakilo su kitų dalyvaujančių valstybių vėliavomis atidarymo iškilmy metu. Lietuvių Skautų Sąjunga Amerikoje paskyrė tam asmeniui pasižymėjimo ženklą, bet jis dar ir šiandien kažkur tai keliauja nepasiekęs adresato...

Lietuviai studentai Zelandijoje pasiuntė griežčiausią protesto telegramą Popiežiui, kai Vatikanas buvo pasirengęs likviduoti Lietuvos Atstovybę. 1962 metais Nau-

G. Procuta Pacifiko tarptautinėje skautų stovykloje Aucklande. Šalia stovi australietis skautininkas ir arch. V. Procuta, vienintelis lietuvis dalyvavęs Jamborėje.

Josios Zelandijos Universitetu Studentų Kongrėse vienas iš mūsų kolegų pravedė rezoliuciją, smerkiančią Sov. Sąjunga okupaciją ir reikalaujančią taikyti Pabaltijo Valstybėms JTO Chartą. Vėliau ši rezoliucija buvo pasiūstyta Sovietų Sąjungos atstovybei Wellingtone. Tame pačiame Kongrėse dalyvavęs Amerikos ambasadorius gavo "pilos" už tai, kad Jungtinės Amerikos Valstybės Jungtinėse Tautose oficialiai neiškelia ir nepasmerkia Sovietų Sąjungos kolonijalizmo Pabaltije.

Žvilgterėjus atgal, pamatai, kad patuzinis studentų, kai kuriais atvejais atliko daug daugiau negu šimtus narių turinčios organizacijos. Gal todėl, kad mums ten nereikėjo sukti galvos apie suvažiavimus garsiuose viešbučiuose, ideologinius nesusi-pratimus, šaunius nugėrimus ir kitas prabangas, kurios Amerikos didmieščių įtakoje tapo būtinybėmis, išstūmusiomis iš vietinės lietuvių studentijos masės rezistencinę dvasią.

Zelandijoje lietuviai drauge su latviais ir estais per dešimt metų išleido ir išplatino virš kelių šimtų tūkstančių brošiūrų, knygelių ir atsišaukimų, informuojančių žmones apie dabartinę Pabaltijo ir kitų Rytų Europos valstybių padėtį. Pabaltiečius apjungęs Baltų Klubas turėjo gan artimus ryšius su Naujosios Zelandijos vyriausybe, opozicija, eile parlamentarų ir keliomis draugingomis ambasadomis. Naujosios Zelandijos ministerio pirmininko pavaduotojas (kabineto rango ministeris) krašto sostinėje atidarė Pabaltiečių Klubą globojamą P.E.E. parodą, nežinrint to, kad Sovietų Sąjungos pasiuntinys iš anksto dėl šio įvykio, kaip nedraugingo Sovietų Sąjungai, protestavo Zelandijos vyriausybei. Zelandijoje nebuvo reikalo peštis, kas turi teisę važiuoti į Washingtoną, tai yra, Wellingtoną -- krašto sostinę, o buvo važiuota keliais atvejais ir grįžta ne su tuščiomis rankomis.

Kad ir mažiausia lietuvių kolonija bet veikdama per spaudą parodas, minėjimus, tautinius šokius, dalyvaudama to krašto įvairiose organizacijose, mokyklose, universitetuose, darbovietėse ir kitokių santykiavimu su to krašto žmonėmis, parodė lietuvių tautos reikalus, mūsų krašto dabartinę padėtį, mūsų kultūrą ir mūsų siekimus. Jei tie keli šimtai lietuvių nebūtų gyvenę Zelandijoje, keliasdešimtis tūkstančių zelandiečių būtų daug mažiau informuoti apie Lietuvą, lietuvių kultūrą ir mūsų tautos laisvės troškimą. Kitų kraštų lietuviai, pra-

dedant Angliją, baigiant Venezuelą, yra išvystę panašius ryšius su vietiniais gyventojais, vyriausybe ir t.t. Todėl mes neturėtume žinrėti į lietuvių išsimėtymą aplink pasaulį kaip neigiamą reiškinį, nes politinė ir informacinė prasme mes galima pasiekti ir paveikti daug daugiau žmonių, tautų ir vyriausybų, negu tai būtų įmanoma gyvenant vienoje didžiulėje kolonijoje.

Vienu metu patyrimas didžiausioje lietuvių kolonijoje rodo, kad dideliame lietuvių susitelkime yra didesnis palinkimas atsiriboti nuo vietinės visuomenės ir gyventi vien tik savųjų tarpe, nes kuone visi gyvenimo pareikalavimai gali būti atlikti neišeinant už lietuvių ribų. Net ir tokie minėjimai, kaip sovietų įvykdymai masiniai trėmimai ir mūsų valstybės okupacija, kurie turi didžiulės politinės reikšmės ir potencialo, vykdomi savo tarpe, neišeinant į vietinę visuomenę, kurios dėmesio ir užtarimo mes ieškome. Kadangi didelėje kolonijoje lietuvių yra daug, tai visiškai nesistengiama tokių minėjimų rengti drauge su latviais ir

Juozas ir Marija Bačidnai N. Zelandijoje su N. Liutikaite ir dr. E. Liutikiene. Agr. Č. Liutikas yra veiklus L. Bendruomenės Aucklande veikėjas. G. Procutos nuotrauka

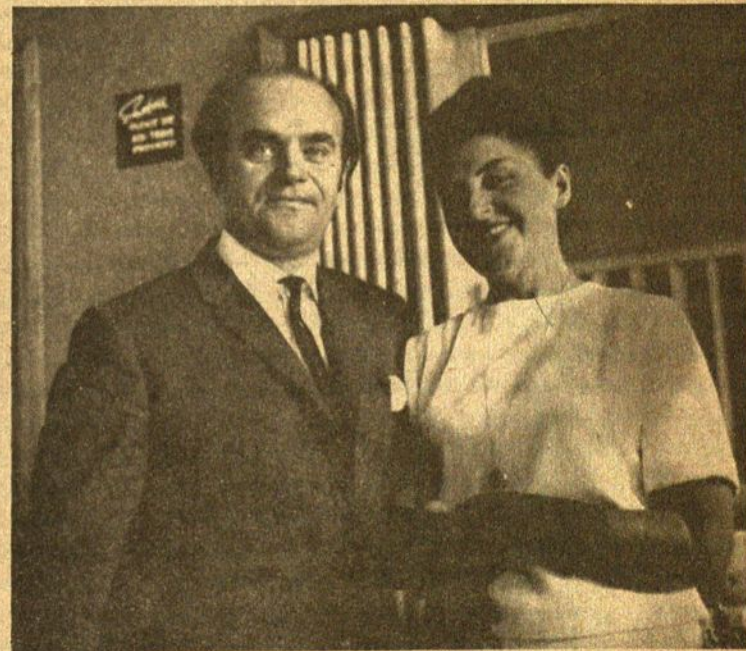
N. Zelandijos LB pirm. J. Pečiulaičio sūnaus vedybos Aucklande. Nuotraukoje jaunieji Margarita ir Jurgis Pečiulaitis su tėvais.

estais. Mažesnėse lietuvių kolonijose, kaip pavyzdžiui Melbourne, Sidnėjūje ar Adelaidėje, tokie minėjimai yra rengiami jungtinėmis jėgomis centrinėse miesto vietose, stengiantis tuo patraukti kuo daugiau vietinės visuomenės, spaudos ir televizijos dėmesio.

Beveik ironiška kad Aucklande, mažos pabaltiečių kolonijos drauge rengiami birželio trėmimų ir sovietų okupacijos minėjimai sutraukia daug daugiau vietinių žmonių negu Chicagoje! Dar blogiau, kai kelios organizacijos rengia atskirus to pačio įvykio paminėjimus. Toks reiškinys yra didžiausias nesusi-pratimas, jei jau ne siauriausio laipsnio provincionalizmas. Vietoje to, kad žmonės tokiomis progomis būtų jungiami į didžiulį vieningą susibūrimą, kuriame jauni ir seni pajutę mūsų tautos didžiulę tragiką, jos akivaizdoje jungtusi ryžtingon kovon, visuomenė faktiškai būna išbarstoma tarp trijų-keturų susirinkimų! Birželio trėmimų ir Nepriklausomybės paskelbimo minėjimai Chicagoje turėtų būti rengiami didžiojoje McCormick rūmų salėje, o ne išsimėtę miesto pakraščiuose, kur jie dažnai pavirsta nepastebėtais emigrantų susirinkimais, užuot tapę jėgos, vienybės ir ryžto sąskrydžiais, jungiančiais mus visus kovon už Lietuvos išlaisvinimą ir parodančiais pasauliui, kad mes gyvi ir sąmoningi lietuvi!

Kodėl didžiosios lietuvių kolonijos Amerikoje drauge su latviais ir estais kas metai nesu-

rengia masinių minėjimų, yra sunku paaiškinti. Vienok aišku, kad šitokių progų neišnaudojimas yra žalingas mūsų bendriems tautiniams interesams, parodą tam tikrą politinį nesubrendimą. Užuotėjus į Amerikos visuomenę, vis laukiama, kol jina pas mus ateis. Šiuo atžvilgiu lietuviai Amerikoje galėtų paimiti pavyzdį iš kituose kraštuose esančių mažesnių lietuvių kolonijų. Beje, laikas taipogi blaiviai pažinrėti į Amerikos užsienio politiką ir padariusi atitinkamas išvadas, vienam iš mūsų politinių veiksmų persikelti atgal į Europą. Žmonės čia ilgiau pagyvenę pamiršta, kad Lietuva yra Europoje, o ne New Yorke, Chicagoje ar Washingtono. Mažųjų lietuvių kolonijų atsparumas glūdi tame, kad jos žino, kad gyvena nuolatiniame apsupime, kai tuo tarpu lietuviai Amerikoje jaučiasi per saugiai savo dideliuose skaičiuose.

Australijoje gyvenęs baritonas Paulius Rūtenis Aucklande su M. Šimkiene davęs liaudies dainų rečitalį. G. Procutos nuotrauka

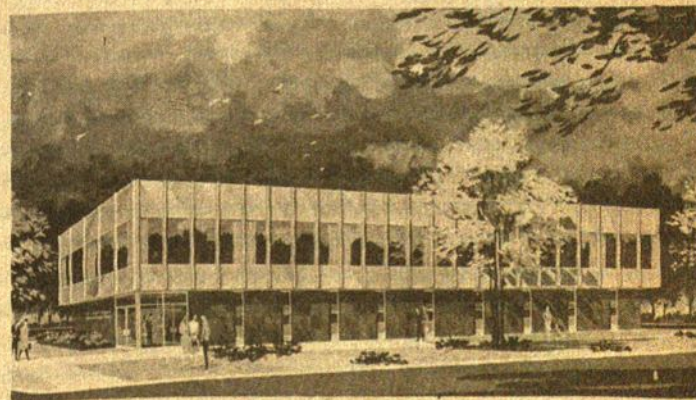
DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS. NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SASKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU. NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1147 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS, sekretorius

Chicago Phone: 212-1395; Suburban Phone: 656-6330

Kas tik turi gerą skonį Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, parduvinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PRespect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Aucklando aerodrome M. Cibulskis su žmona, dukra ir V. Soračkaitė, A. Cibulskytė neseniai baigė mokytojų seminariją.

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

BALTARUSIS, BALTGUDIS AR GUDAS?

Visiškai nesistebime, jei bolševikinių rusų okupuotoje Lietuvoje dabar yra įsigalėjęs gudo vietoje tautovardis baltarusis. Jei bolševikai pajęgtų, bandytų ir lietuvius įtikinti vadintis ruslietuviais, nes tai būtų gera propaganda skelbti, kad visos rusų pavergtos tautos yra kilusios iš rusų. Deja, lietuviai ne gudi ir nesileidžia rusų mulkinami.

"Lietuvių kalbos vadovas", aiškindamas gudo tautovardį, pažymi "gudas, -o 4, -ė, -ės 2, Gudijos gyventojas; ne: baltgudis, -- dys, baltarusis/." Mūsų tarmės ir liaudies dainos težino tik godus, bet ne baltgudžius ir baltarusius. Baltgudis yra nevykęs darinys iš rusų belorusų. Baltarusis dar blogesnis šių dienų padlaižinis darinys, kalbininkų pataikūnų sukurtas. Gudo tautovardis yra seniausias ir lietuvų kalboje įsigalėjęs. Gudo etimologiją taip aiškina prof. E. Frenkelis: "gudas, lett. guds "Weissrusse" (Kunstabildung lit. baltgudis, Balyš LT 2, 89, Nr. 552 nach russ. beloruss), s. Būga KS 87. 75, Hermann GGN 1941, 209 ff., 244, Senn Polish Inst. of Arts and Sciences in Amerika, July 1943, 9 ff., Verf. IF 60, 104 ff., Balt. Spr. 23 mit Ann. 2, 63 ff. (mit weiterer Liter.). Iš pradžių šis žodis ženklines gotus, vėliau tik gu-

dus. Prūsiskai gude "pusch" (d. i. Busch, Wald, cf. ital. bosco, franz. bois) Voc. 587, vrg. noch preuss. Ortsn. wie Gudeniten, Gudeiten, Lendegudien) l. TL, preuss. lindan "Tal"), Waldname Marsgude, lit. Gudgaliai, lett. Gudenieki (Bez. Hasenpot) usw. (Gerullis Ortsn. 47, 87. 95, 23 l ff.). Prūsų gude žodžių giminei dar priklauso: gudarkklis (gluosnių rūšis -- salix purpurea), gudobelė (dygliuotas erškėtinis šeimos medis, lot. crataegus), gudnotrėlė arba gudnotrynė (žm. dilgėlė). Kaip matome, senas prūsų žodis gude reiškė krūmą, vėliau įgijo platesnę miško, pelkės prasmę. Matyt, ir tie gyventojai, kurie gyvenimo miškuose ir pelkėse, buvo pavadinti gudais. Jablonskio ir Juškos šio žodžio kildinimas iš gusti (gundu), gauti yra nevykęs. Todėl seniausią mūsų kalbos žodį gudą palikime kaip pagrindinį bendrinėje kalboje. Pažymėtina, kad Gudų ir Gudelių yra labai daug Graikijoje, kaip mums tvirtina Petras Gudelis, Graikijoje tyrinėjęs savo pavardės kilmę.

VIENBALSIAI, VIENU BALSU, AR VISAIS BALS AIS?

Jonas Jablonskis 1912 m. "Viltuje" rašė: "Iš žodžių: bešalis, vienašalis, vienabalsis... žmo-

Gen. MacArthuras jautėsi Korėjoje išduotas

Žurnalistas Jim Lucas paskelbė 1954 m. sausio 20 d. įvykusį persikalbėjimą su gen. Douglas MacArthuru, iš to pasikalbėjimo, kurį J. Lucas garbės žodžiu buvo pažadėjęs neskelbti iki generolo mirties, paaiškėjo, kad Korėjos karo metu gen. MacArthuras sutyliai buvo Valstybės Departamento išduodami anglams, o per juos Pekinui. Tuo būdu 48 val. bėgyje R. Kinija žinojusi kokius planus turi Korėjos karo vadas ir kurie iš tų jo planų nesulaukė pritarimo Washingtono.

Ilgokame pasikalbėjime, kuriame aštriai smerkiama Valst. Departamento politika, nesigalima karčių žodžių ne vien tik H. Trumanui, bet ir gen. Eisenhoweriui, kurio administracijai ne tiek rūpėjo atskirti blogą ir gerą politiką, kiek užsitikrinti išrinkimą sekančiai kadencijai.

* CHRUSČIOVO ŽENTO ADŽUBEJAUS vizitas Paryžiuje aiškina ne tik de Gaulle politikos pagyvėjimą, kiek to pagyvėjimo kryptims išaiškinti. Maskvai įdomu ne tik de Gaulle pa-

žintos į Europos valstybių vienybę, išjungiančią JAV įtaką, bet ir jo suartėjimas su Pekinu. Adžubejui taip pat įdomus ir kandidato į Prancūzijos prezidentus socialisto Deferre veidas ir politinis nusistatymas. Kas be ko, šalia "kulūrinių maunų", Sov. S-gos tikrai išlaikyti reikalinga virš 10 bil. dol. kreditų. Jų negausi be ryšių palaikymo ir be liaupsinimų.

* WISCONSINO VALSTIJOJE vyko pirminiai rinkimai, kuriuose savo kandidatūrą buvo išstatedęs ir Alabamos gubernatorius Wallace. Gavęs 25% demokratų balsų, jis ir nesitikėjo kito laimėjimo, kaip tik įrodyti, kad jo antisegregacinė politika nėra vien Alabamos ar pietinių valstijų reikalas. Tai kartu gyventojų reiškiamas protestas Senate svarstomam integracijos (lygių teisių) įstatymo projektui.

* JAV SEKMINGAI PALEIDO į erdvę 3 1/2 tonų Gemini satelitą su 2 vietom 2 astronautams. Astronautų nebuvo, bet sekminga satelito raida yra nauju laimėjimu kelionei mėnulį tyrimams ir pasiruošimams.

* RUMUNIJOS KOMUNISTŲ vadovybė pasisūlė dar kartą bandyti užlopyti plyšį tarp Maskvos ir Pekino.

BOSTON

* ANTANO SMETONOS 20 metų mirties sukaktį Bostone minės balandžio mėn. 19 dieną PIL dr. jos salėje. Sudarytas keliolikos organizacijų komitetas. Minėjime kalbės prof. dr. Jonas Puzinas.

* INŽ. JUOZAS DAČYS, naujasis A.L. Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus pirmininkas, yra Korp! Neo-Lithuania filisteris. * IRENA MANOMAITIENĖ išrinkta Jūrų Skautų Tėvų ir Rėmėjų komiteto pirmininke. Ji priklauso Korp! Neo-Lithuania filisterių šeimai. Inž. Eugenijaus ir Irenos Manomaičių trys sūnūs dirba aktyviai Jūrų Skautų Nemuno tunte. Du iš jų studijuoja aukštuosius mokslus.

* LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO atstovybė Bostone pradėjo vaju. Fondui jau aukkojo: po \$10, Leonas Lendraitis, ir inž. E. Cibas, po \$5 - S. Santvaras, A.V. Andriūšiai, T. Janukėnas, J. Vizbaras, J. Dačys, A. Matjoška, A. Griauzdė, Ig. Vilėniškis; po \$2 -- P. Ausiejus ir X.Y. Aukas perduoti N. Fondo išd. R. Jasiuniui 253 Gold St., So. Boston, Mass. Paskambinus tel. AN 9-1676 aukos bus paaimamos iš namų.

* LIETUVIAI ŠACHMATININKAI Bostono varžybose kovo 2 d. įveikė Cambridge antrą komandą 3:2. Taškus laimėjo A. Makaitis, P. Kontautas ir A. Leonavičius.

* KĘSTUTIS GIRNIUS gavo Bostono Kolegijoje pilną stipendiją. Jis studijuos filosofiją.

* JŪRŲ SKAUTŲ TĖVŲ SUSIRINKIME įvykusiam kovo mėn. 22 d. visų pakartotinai pritarė už autonominę jūrų skautijos veiklą ir pasisakyta nedelsiant baigti ta prasme persitvarkyti. Labai apgalvesta, kad brolijos vadovybė taip neįsimintingai informavo savo dalinius -- nebendradarbiauti su jūrų skautais.

* VYTAUTAS STELMOKAS įstojo nariu į Lietuviu Fondą įnešdamas vieną šimtinę. Jis turi So. Bostone apdraudęs ir nekilt. turto pirk. pard. įstaiga.

* BALFO SUSIRINKIMAS įvyks balandžio mėn. 11 d. 7 val. vakare Tautinės S-gos namuose.

LIETUVOJE MIRĖ INŽ. ALGIRDAS SLAVINSKAS

Gauta žinia, kad neseniai mirė inž. Algirdas Slavinskas. Jobromu suvaidintas Toronte. Režisuoja prof. Vlada Sabalienė, valdina Ona Adomaitienė, Regina Gaidytė, Lilija Mačiulienė, Alfonsas Dziakonas, Vladas Keiba, Raimundas Kiršteinis, Vladas Malašauskas ir Kęstutis Miškėnis. Grimas Stasio Ilgūno, dekoracijos J. Senutos.

PHILADELPHIA

DONELAIČIO MINĖJIMAS

LB Philadelphia Apylinkės Valdyba ruošia Kristijono Donelaičio 250 metų nuo jo gimimo minėjimą balandžio 12 d. 4 val. po pietų Lietuvių banko patalpose 202 N. Broad g. Apie K. Donelaičio gyvenimą ir

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS BARELJEFAS

Išpildę žemiau dedamą atkarpą ir pridėję 5 dol. čekį, bareljefą galite užsakyti paštu.

DIRVA

6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

Siunciu 5 dol. čekį ir prašau išsiųsti prezidento A. Smetonos bareljefą šiuo adresu:

PAIEŠKOMI

BUMBIAUSKAITE, buvo Tverų val., savivaldybės tarnautoja, gyveno Gomuntlaukio k., Tverų vl., Telšių ap.

ČEČETA, Petras, kilęs nuo Daugų, Alytaus ap., ir jo šeima. DARGYTE, buvo Tverų val., savivaldybės tarnautoja.

DAUGELAVIČIUS, Jonas - Algirdas, g. 1924 m., kilęs iš Rokiško ap.

GRNEVIČIUS, Pranas, Andriaus sūnus, kilęs iš Gastilonių k., Rumšiškių vl.

JAKIMAVIČIUS, Petras, gimęs 1925 m. Biržų ap., gyvenęs Kaune-Petrašiūnuose.

JANKAUSKAS, Stasys, Jurgio sūnus, gimęs 1924 ar 1925 m. gyvenęs Kaune - Šančiuose.

KATAUSKAS, gyvenęs Laukuvos v., Tauragės ap., pasitraukė į Vakarų 1944 metais.

KLIEMIENE - URBONAVIČIUTE, Tamara (ar Teresė?) ir jos dukterė Irena.

KUDULIS, Stasys, gyvenęs Zonrūbų k., Tverų v., Telšių ap.

LIUTIKAS ir žmona, gyvenę Daugų k., Tverų v., Telšių ap.

RMKUS, du broliai, 1944 metais buvo Tverų pašto tarnautojai.

RUPŠLAUKIS, Stasys ir Brone gyvenę Bilionių vienk., Laukuvos v., Tauragės ap., pasitraukė iš Lietuvos 1944 metais.

SIRUTIS, Stasys, 1944 metais buvo Tverų pašto viršininkas.

ŠLIAPAS ir žmona, gyvenę Girvainių k., Laukuvos v., Tauragės ap., pasitraukė į Vakarų 1944 metais.

asmenį kalbės A. Vaškėlis, apie Donelaičio pavardę ir jo kalbą -- prof. A. Salys ir apie Donelaičio kūrybą -- prof. V. Macininas. Be to, bus skaitoma iš jo kūrybos ir suruošta jo darbų parodėlė.

Turint vietoje tokius žymius mūsų mokslininkus, nėra nė mažiausios abejonės, kad šis Donelaičio minėjimas bus įdomus.

Atrodo, kad į tokį reikšmingą sukakties minėjimą turėtų suabėgti didžioji dalis mūsų visuomenės, ypač mūsų atžalynas, kuris mokslus eidamas svečioj šalyje, yra perdaug toli atitrūkęs nuo lietuvių literatūros kūrėjų ir jos šimtmetinės raidos.

J. Bubelis.

SURBLYS, Pranas, g. 1905 m. Kentrakalnio k., Žarėnų v., Telšių ap.

VENCLAUSKAS, Jonas, Simonas ir Vincas, Juozo sūnūs iš Vilčetavos k., Babių val., Kauno ap. atvyko Amerikon 1905-1909 m. tarpe.

VIEVESIS, Matas, Antano sūnus.

VILIENE-IVOŠKAITE, Petrusė, vyras VILIUS, Kazys.

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street, New York, N.Y., 10024.

DETROIT

MOKINIŲ TĖVAMS ŽINOTINA

LB Detroito liuanistinė mokykla po Velykų atostogų darbą pradeda šį šeštadienį balandžio mėn. 11 d. Tėvai prašomi ir toliau savo vaikus skatinti nepraleisti pamokų, kad užbaigiant mokslo metus visi galėtume pasidžiaugti lietuviško darbo rezultatais.

Jau laikas užsimokėti mokesčių už antrąjį pusmetį. Taigi balandžio mėn. kiekvieną šeštadienį mokyklos darbo metu tėvai prašomi mokslapilnigius užsimokėti Tėvų Komiteto išdėdinkui Jonui Bartkui. Visi prašomi atlikti savo pareigą lygiai taip gerai, kaip ją atlikote už pirmąjį pusmetį.

Šių mokslo metų užbaiga bus su pamaldomis ir iškilmingu aktu Lietuvių Namuose. Mokykla ruošiasi tėvams ir visuomenei duoti atitinkamą meninę programą. Aštuntasis skyrius, atsisveikindamas su mokykla, pasirodys su momentui pritaikyta menine dalimi.

Mokyklos Vedėjas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

TECHNIKOS ŽODIS -- A.L. Inž. ir Arch. S-gos leidinys. Redaguoja V. Pavilčius (Red. adresas: 2103 W. 67 Pl., Chicago, Ill. 60636). 1964 m. 1 nr. (85). Turinyje technikos pasaulio žymesnieji pažangos momentai ir lietuviško sektoriaus apžvalga.

Pren. metams -- 5 dol.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Artesian-Restaurant- AND LOUNGE

2432 WEST 63rd STREET

Jau yra pilnai įrengtas ir veikia, turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atšvesti krikštynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap. draugijos, klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams barkedo patalpomis naudojasi nemokamai. Telpa virš 300 asmenų. Kad būtumėt užtikrinti dėl vietos, patelefonuokite 436-4622. Atdaras nuo 6 v. ryto iki 1 val. nakties.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

KVIECIAME ĮSIGYTI NEW YORKO VYRŲ OKTETO PLOKŠTELĖ

"MES ŽENGIAM SU DAINA"

Plokštelėje įdainuota 17 lietuviškų liaudies, žygio ir pramoginių dainų.

Įsigydami plokštelę per Oktetą, paremsite Okteto darbą ir įgalinsite antrosios plokštelės išleidimą.

Kaina:

1-10 plokštelių po 4.00 dol.
11-25 " " " 3.00 "
26-50 " " " 2.75 "
Virš 50 " " " 2.50 "

Užsakymus drauge su čekiu siųsti: New Yorko Vyrų Oktetas, c/o Alksninis, 45-14 167 St., Flushing 58, N. Y. Užsakant pridėti ir persiuntimo išlaidas.

ROCHESTER

KARTOJA KOMEDIJĄ

Vietos Dramos Mėgėjų Būrelis balandžio 11 d., šeštadienį, šv. Jurgio parapijos salėje kartos Jytauto Alanto komediją "Buhalterijos klaida". Šis veikalas pirmą kartą Rochesterėje buvo pastatytas praėjusiais metais ir prieš mėnesį laiko su pasisekimu suvaidintas Toronte. Režisuoja prof. Vlada Sabalienė, valdina Ona Adomaitienė, Regina Gaidytė, Lilija Mačiulienė, Alfonsas Dziakonas, Vladas Keiba, Raimundas Kiršteinis, Vladas Malašauskas ir Kęstutis Miškėnis. Grimas Stasio Ilgūno, dekoracijos J. Senutos.

Vaidinimo pradžia punktuallai 7 val. vak. Po to šokiai grojant naujam orkestrui. Veiks bufetas ir baras.

Visi vietiniai ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai dalyvauti.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Inž. Kęstutis Pažemėnas, anksčiau gyvenęs Clevelande, tarnybiniiais reikalais iš Los Angeles buvo atskridęs į Clevelandą ir ta proga aplankė senus pažįstamus.

BALTIJOS AIDŲ RADIJŲ VAKARAS - BALIUS

Tėvynės Garsų radijo valandėlė lietuvių kalba perdavinėjama kiekvieną penktadienį, 8-9 val. vak. Jos vadovas Juozas Stempužis.

Baltijos Aidų radijo programa lietuvių, latvių ir estų kalbomis perdavinėjama kiekvieną pirmadienį 8-9 val. vak. per WXEN-FM radijo stotį (106,5 mpc). Šios valandėlės vadovybę sudaro: lietuvių sk. Jonas Daugėla, latvių -- Eriks Jeviš ir estų -- Andreas Traks. Programos derintu yra Juozas Stempužis.

Baltijos Aidų radijo programos perdavimo tikslas -- glaudesnis lietuvių, latvių ir estų bendradarbiavimas ir supažindinimas kitataučių ir amerikie-

Pianistės Birutės Smetonienės mokiniai išpildė koncerto programą balandžio 5 d. Clevelande Music School Settlement. J. Carlos nuotrauka

čių su komunizmo žiauria okupacija Pabaltijo kraštuose ir su nenulstama lietuvių, latvių ir estų kova dėl laisvės ir nepriklausomybės atgavimo savo kraštams.

Balandžio 25 d. 7 val. vak. rengiamas Baltijos Aidų vakaras - balius su vaizėmis ir menine programa, Šv. Jurgio liet. parapijos salėje. Susidomėjimas rengiamu baliu didelis. Patariama pakviestis įsigyti iš anksto užsisakant telefon., skambinant J. Stempužiui 382-9268.

Tai bus bene pirmas pabaltiečių balius. Kviečiamas ir jauniems ir senims pabendrauti ir

pasigerėti menine dalimi ir vaizėmis.

Baliaus Rengimo Komisija

• Antanas Mikoliūnas, gyv. 1011 E. 76 gt., išlaikęs reikiamus egzaminus, pradėjo nekilnojamo turto pardavimo darbą.

Prityres ekonomistas ir Clevelando visuomenėi gerai žinomas, Ant. Mikoliūnas savo patarnavimus namų pirkimo ir pardavimo srityje pradeda žinomoje lietuvių nekiln. turto prekybos įstaigoje -- J. P. Mull-Muliolis Realtor -- 13229 Superior Ave. (tel. UL 1-6666). Jo namų tel. UT 1-6841.

LB I APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

įvyks balandžio 19 d. (sekmadienį), 12 val., Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

Visi Apylinkėi priklausa lietuvių kviečiami atvykti ir atlikti savo pareigą.

I Apyl. Valdyba

METROPOLITAN OPERA CLEVELANDE

Auksabalsė Renata Tebaldi, dainavusi veļk visose žymiausiose pasaulio operų scenose, pasirodys pagrindiniame Mimi vaidmenyje 'La Boheme' operoje. Šis spektaklis įvyks bal. 25 d., šeštadienį, Cleveland Public Hall.

Bilietus patartina jau dabar įsigyti Union Commerce Bank E. 9 ir Euclid Ave.

Clevelandiečiai A. ir R. Aidžiai džiaugiasi savo pirmuoju sūneliu Viktoru. Prie stalo dalis svečių, dalyvavusių krikštynose. Iš kairės: V. Šenbergas, Bradūnienė ir A. Šenbergienė.

• Lithuanian Womens Club savo sekantį susirinkimą turės antradienį, balandžio 14 d., 8 val. vak.

To susirinkimo vietą suteikti ir jo šeiminiškai būti maloniai sutiko Mrs. Michael Pavlik, 1111 Selwyn Rd., Cleveland Heights.

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS AUKOS

Vasario 16 šventės minėjimo proga buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Tačiau nevisi galėjo į iškilmingą minėjimą salėje atsilankyti ir įduoti skirtą auką. ALT skyriaus valdyba deda pastangas visus aplankyti asmeniškai ar laiškučiais kad paėmus skiriamą auką. Aukų rinkimą norima užbaigti iki balandžio 20 d. ir aukotojų pavardes pagarsinti spaudoje. Kas gaus laiškučius, maloniai prašome įteikti skiriamą auką skyriaus išdin. arba laišku prisiųsti, už ką skyriaus valdyba taria nuoširdų dėkui. L. Leknickas, 3142 Redwood Rd., Cleveland Hts., 18, Ohio

ALT Clevelando Sk. Valdyba

LB I-os Apylinkės metinis susirinkimas buvo šaukiamas balandžio 5 d. bet negausiai susirinkusieji nutarė darbotvarkės nesvarstyti ir prašyti, kad valdyba sušauktų pakartotiną susirinkimą. Be to, susirinkusieji pageidavo, kad valdyba kreiptųsi per spaudą į visus clevelandiečius, priklausančius I-jai apylinkei, kad atkreiptų didesnę dėmesį į metinius LB susirinkimus.

Pareiškus, kad dėl šio susirinkimo mažai skelbta spaudoje, Valdyba paaiškino, kad pranešimai tilpo: Dirvoje 3 kartus, Drauge 2 kartus, per radiją 2 kartus ir balandžio 5 d. paskelbta bažnyčioje priešpamoksliniame pranešime.

F. Eidimtas Valdybos Pirmininkas

TINKLINIO TURNYRAS

Šį šeštadienį, balandžio 11 d. Clevelande įvyks didžiulis moterų tinklinio turnyras, vadinamas 2nd Lake Erie Invitational.

Turnyro rengėjas yra Clevelando LSK Žaibas.

Turnyras vyks Estabrook Recreation Center salėje, 4125 Fulton Rd. vakarinėje miesto dalyje, tuoj pravažiavus zoologijos sodą.

Turnyro tvarkaraštis: 9:30 val. ryto iki 6:00 val. vakaro -- preliminariniai žaidimai. 6:0 val. iki 10:00 val. -- baigiamasis ratas.

Turnyre dalyvaus 10 rinkitinių komandų iš JAV-bių šiaurinės dalies ir Kanados, jų tarpe ir Clevelando Žaibas. Atvykstančių komandų tarpe matysime Kanados meistes -- Toronto V.B. Club, garsiąsias Illinois meistes -- Chicago Rebels ir eilę kitų suvažiujančių iš Kanados, Illinois, Indianos, Pensilvanijos ir Ohio.

Mūsų šios tinklininkės dabartinės Ohio meistes, šiuo metu yra pakankamai pajėgios rungtyniauti su geriausiomis amerikiečių bei kanadiečių komandomis. Tinklinio mėgėjai kviečiami atsilankyti pasižūrėti aukščiausios žaidimo klasės ir įsitikinti, kad mūsų tinklininkių per eilę metų įdėtas sistemingas darbas atnešė savo vaisius.

LSK Žaiba šiame turnyre atstovaus: A. Barzdūkaitė, I. Besperaitytė, R. Besperaitytė, N. Gelažytė, A. Gelažytė, N. Balčiūnienė, D. Jurgaitytė ir V. Mockutė.

Akrone gyveną J. ir M. Janavičiai sulaukė dar vieno įpėdinio, kurį pakrikštijo Jono vardu. Krikšto tėvais buvo J. Šenbergas ir N. Sabataitytė. Nuotraukoje: Aliukas, Vilija, Eglė, Nora žinri ir broliuką, kurį laiko N. Sabataitytė. Šalia stovi J. Šenbergas, jauniausioji Verutė Janavičienė ir E. Šenbergaitė, Gilumoje stovi Ignas Janavičius.

V. Bacevičiaus nuotrauka

AKRONIEČIAI ATŠVENTĖ TAUTOS ŠVENTĘ

Negausi Akrono lietuvių kolonija, kurią sudaro vos apie pora šimtų lietuvių, vadovaujama Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus, balandžio 4 d. surengė Tautos Šventės -- Vasario šešioliktosios minėjimą. Minėjimas pradėtas JAV himnu. Paskaitą apie Vasario šešioliktosios prasmę, dabartinę pasaulinės politikos padėtį ir Lietuvos išlaisvinimo galimybes skaitė vilnietis teisininkas Stasys Lazdinis. Jautriu žodžiu į susirinkusius kreipėsi Aleksas Banyš, kviesdamas visur ir visada išlikti lietuviams, sutartinai darbuotis Lietuvos išlaisvinimui.

Akrono Šv. Petro parapijos klebonas kun. Kazimieras Petrikis kalbėjo apie Lietuvos Nepriklausomybės prisikėlimo tikėjimą ir viltį.

Clevelando solista Nora Braziulienė, Vacys Jurgelis ir Julijus Kazėnas, su pianistės Genės Karsokienės muzikine palyda, padainavo po tris dainas, pora duetų ir trio "Ar vėjai pučia". Meninę minėjimo dalį papildė Akrono lietuvių jaunimas: Birutė Baldauskaitė, Gražina Sviderskytė ir Eugenijus Sviderskis, pianinu paskambinę po porą dalykėlių, o E. Sviderskas pagrojęs akordeonu.

Malonu, kad negausi lietuviška bendruomenė brandina savas menines jėgas, kurios išpildo mažesnių kultūrinių rengimų programas.

Minėjimą baigiant, jautriu žodžiu susirinkusiems, Clevelando menininkams ir svečiams padėkojo Akrono ALT skyriaus pirmininkė K. Gaškienė. Programos vedėjas Pranas Stempužis, supažindinęs minėjimo dalyvius su

parengimo vykdytojomis: Stase Baldauskiene, Ona Kirtiklene, Ona Lukoševičiene, Veronika Žentelene, pakvietė sugiedoti Lietuvos himną.

Vakaro metu buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimui, o po to įvyko bendros vaizės.

Po Tautos šventės minėjimo, šį sekmadienį balandžio 12 d. Akrono lietuviai turės kitą reikšmingą rengimą, Čiurlionio Ansamblio koncertą, kurį Stan Hywet salėje ruošia lituanistinės mokyklos vadovybė: Stefanijus Sviderskienė, Pranas Joga ir P. Šontienė. Į šį rengimą rengėjai maloniai kviečia visus akroniečius bei kitų vietovių tautiečius. Koncertas rengiamas amerikiečiams, bet dalyvaudami mūsų tautiečiai gražiai prisidės prie jo pasisekimo.

Vytautas Brazulis

• Balių-koncertų ir kitokių pramogų bei parengimų rengėjų dėmesiai.

Vincas Apanius, greta visų kitų sodininkystės patarnavimų atlieka ir dekoravimo gelėmis darbus patalpose. Kainos gana prielamos ir bus atsižvelgta į pageidavimus, iš anksto susitarus.

Kreiptis: 382-1606
503 Richmond Rd.
Richmond Hts., Ohio

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas 2 šeimūmedinis namas. 5-5 kamb., dvigubi garažai, išbaigtas 3-as aukštas, 2 papild. kambariai, vonios ir rūsys. Fisher Body rajone.

Skambinti telefonu: HI 2-7991 arba 419-2517 (71-12)

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ!

6 kamb. Colonial. Labai gerame stovyje. Tarp Lake Shore ir 185 gt. Netoli Naujosios parapijos. Tel. KE 1-3907.

PARDUODAMU NAMAI

Mūrinis vienos šeimos namas. gerame stovyje. į pietus (ant kalno) nuo Euclid Ave. 3 mieg. rūsys, garažas. Savininkai išsikelia į Kaliforniją.

Penkių šeimų ir 1 krautuvės mūrinis apartamentas. netoli Euclid Beach. 6 nauji pečiai ir karšto vandens tankai. Geros pajamos.

Trijų miegamųjų, netoli Naujos parapijos, labai svarus, mūrinis.

Mes keičiame jūsų namą į kitą. Norintieji pirkti ar parduoti skambinkite.

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis -- Realtor
United Multiple Listing Service

780 E. 185 gt.
IV 1-6900 ar KE 1-2190

BILJETAI JAU PARDUODAMI!
METROPOLITAN OPERA
APRIL 20 THRU 26 IN PUBLIC AUDITORIUM
Apr. 20, Eve.: IL TROVATORE
Apr. 21, Eve.: AIDA
Apr. 22, Eve.: FALSTAFF
Apr. 23, Eve.: LUCIA DI LAMMERMOOR
Apr. 24, Eve.: DON GIOVANNI
Apr. 25, Mat.: LA BOHEME
Apr. 25, Eve.: FAUST
Apr. 26, Mat.: MANON
Bilietai gaunami visoms operoms. Kainos ne visoms operoms vienodos.
KAINOS: \$2, \$3, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$12 (No Tax)
Tickets Available for All Operas. Not All Prices for Some Operas.
PRICES: \$2, \$3, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$12 (No Tax)
BOX OFFICE: Union Commerce Bank Lobby, E. 9th and Euclid--MA 1-8300
Open 9:30 A.M.-5:30 P.M. Librettos on sale. Knabe Piano Used Exclusively

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Domicelė Tamošaitytė-Šaknaitienė, gyvenusi Nau-gatuck, Conn. ilgą laiką sirgusi — mirė. Buvo Dirvos skaitytoja, kol galėjo rankose laikraštį išlaikyti. Paliko vyrą, 2 sūnus, 4 anūkus, brolius dr. S. Tamošaitį ir Bronių Lietuvoje ir seserį Pranę Petrauskienę Paryžiuje.

Dr. S. T. Thomą-Tamošaitį ir artimuosius giliai užjaučia Vilties draugija ir Dirvos redakcija.

• Chicagos Apygardoje į LB Tarybos rinkimus vienos bendruomenės veikėjų grupės yra išstatyti šie kandidatai: A. Juodvalkis, A. Rėklaitis, R. Stakauskas, A. Šantaras, P. Vėbra ir V. Vijeikis. Rinkimai į Bendruomenės Tarybą vyksta gegužės 9 ir 10 dd.

• V. Jankauskas, buvęs Kauno policijos vadas, dabar gyvenantis Kolumbijoje, sunkiai serga.

• LB Worcesterio apylinkės Komitetas Lietuvių Fondui remti nuoširdžiai dėkoja G. Kanneb, vasario 29 d. koncerto klausytojams anglų kalba nušvietusi LF tikslus ir uždavinius ir supažindinusi klausytojus su koncerto menininkais.

Nuoširdi padėka šeiminkėms, gražiai patiekusioms vaises, menininkams pagerbti: M. Watkins, A. Grybauskienė, E. Mikalauskienė, R. Dabrilienei O. Tarailienei; kitiems tal-kininkams: E. Gorodeckienei, J. Staneliui, Vl. Židžiūnui, J. Matusaičiui, G. Česnaitei, R. Dabrilaitei, J. Garsytei, P. Norkevičiui, J. Pauliukoniui. Ačiū visiems, kuo nors pagelbėjusiems.

• Chicagoje, Jaunimo Centre, balandžio 11 d., 8 val. vak. įvyksta Lietuvių Teatro "Atžalyno" statomų Kosto Ostrausko dviejų viena veiksnių dramų "Pypke" ir "žaliojo Lan- kelėj" premjera. Vaidina aktoriai Eglė Vilutienė, Kazys Almenas, Vytautas Juodka, Jonas Kelečius, Algirdas Kurauskas, Romas Stakauskas ir Rimas Vėžys. Režisuoja Dalia Bylaitienė, talkininkas J. Jurgis Blekaičiui ir Jonas Kelečius. Dekoracijos dail. Vytauto C. Virkau.

Spektaklis pakartojamas sekmadienį, 4 val. po piet. Abiem spektakliams bilietai gaunami prie įėjimo.

• Kernavės Skaučių Tun- tas praneša visuomenei, kad anksčiau skelbtas Vai-

VIDA MISŪNAITĖ, jauna balti- morietė dailininkė, studijuojanti dailę Notre Dame Kolegijoje, kurios darbų paroda įvyks balandžio 18 d. Baltimorės Lietuvių Salėje, studentų ruošiamo literatūros ir meno vakaro progą.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSO PREMIJOS ĮTEIKIMO IŠKILMĖS-VAKARAS

ĮVYKS GEGUŽĖS 2 D., 8 VAL. VAK.
American Legion salėje, 8400 So. Halsted St., Chicagoje.

Programoje: Premijos įteikimas, meninė dalis, vakarienė ir šokiai.
Salė vėsinama. Yra aikštė automobiliams pastatyti.

Staliukus galima jau užsisakyti (iki balandžio 30 d.) pas p. BRONĘ PABLĖNIENĘ — 5647 So. Wood St., tel. RE 7-8186 (tarp 6-9 val. vak.).

Rengia
VILTIES DRAUGIJOS PREMIJOS ĮTEIKIMO
IŠKILMĖMS RENGTI KOMITETAS CHICAGOJE

vorykštės balius balandžio mėn. 18 d. neįvyks.

LB CHICAGOS APYGARDOS KANDIDATAI

JAV Lietuvių Bendruomenės IV-sios Tarybos rinkimų Antroji (Chicagos) Apygardos Rinkiminė Komisija, š.m. balandžio mėn. 5 d. posėdyje iš gautų pasiūlytų kandidatų, nutarė sudaryti balsavimui Chicagos Rinkiminėje Apygardoje LB IV-ajai Tarybai išrinkti kandidatų sąrašą:

Inž. Valdas Adamkavičius, dr. Kazys Ambrozaitis, Jonas Bagdonavičius, kun. dr. Andrius Baltinis, Jonas Bertašius, dr. Steponas Biežis, Teodoras Blinstrubas, dr. Kazys Bobelis, Zigmantas Dailidka, kun. dr. Antanas Deksnys, Karolis Druga, inž. Vytautas Galvydis, Vytautas Grėblitnas, Stepas Igaunis, Vladas Jakubėnas, Jonas Jasaitis, Antanas Juodvalkis, inž. Jonas Jurkūnas, Kazimieras Kasakaitis, Algirdas Kaulėnas, arch. Albertas Kerelis, dr. Petras Kisielius, dr. Leonas Kriaučeliūnas, Tomas Leonas, Raimundas Mieželis, inž. Bronius Nainys, inž. Viktoras Naudžius, inž. Kazys Oželis, kun. Petras Patlaba, dr. Jonas Paukštelis, Juozas Pažeridnas, Leonas Prapuolenis, Martynas Purvinas, dr. Antanas Razma, Antanas Rėklaitis, Algirdas Reivytis, Jonas Rimkūnas, Romanas Stakauskas, kun. Adolfas Stašys, Antanas Šantaras, dr. Kazys Šidlauskas, dr. Vladas Šimaitis, Valerijonas Šimkus, kun. Anas Trakis, Jonas Vaičiūnas, dr. Vytautas Vardys, Petras Vėbra, Vladas Vijeikis.

Tarybos rinkimai įvyksta gegužės 9 ir 10 d.d. Balsuotojai Chicagos Rinkiminėje Apygardoje galės iš kandidatų rinkti pasisirinkti ir balsuoti ne daugiau, kaip už 24 kandidatus.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Naujai išrinktoji LB Gage Parko (Chicagos) apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: Aleksandras Gaška, -- pirmininkas; Stasys Gečas -- vicepirmin., kultūrinių ir spaudos reikalų tvarkytojas; Jonas Kaunas -- sekretorius; Viktoras Binkis -- kasininkas ir Danutė Kurauskienė -- ūkinė reikalų tvarkytoja.

Apylinkės liečiančiais reikalais prašoma kreiptis į apylinkės pirm. Aleksandrą Gašką, 5723 So. May St., Chicago 36, Ill, telef. PR 8-2877.

RINKIMINĖ KOMISIJA

Rinkimams praversti į ALB Tarybą Gage Parko apylinkėje sudaryta rinkiminė komisija: St. Gečas -- pirm., Jonas Kaunas -- sekretorius, nariai -- A. Gaška, D. Kurauskienė ir V. Binkis.

Gegužės 9 ir 10 d. rinkimų būstinė bus atidaryta Jaunimo Centre, 106 kambarys. Visais rinkimų reikalais kreiptis į komisijos pirm. Stasį Gečą, 2301 W. 55th St., Chicago 36, Ill., telef. PR 8-8034.

PRIIMTAS VEIKLOS PLANAS

LB Gage Parko apylinkės savo posėdyje svarstė ir priėmė šių metų veiklos planą. Jame numatyta apjungti apylinkės ribose gyvenančius lietuvius ir

juos įtraukti į aktyvią LB veiklą.

Jau praeitais metais pradėtoji kultūrinė veikla, rengiant kultūrinės popietės, buvo atspėta, kuri linkme turi būti vedama apylinkės kultūrinė veikla. Šia kryptimi reikia eiti ir toliau.

Patikslinimas apylinkės narių sąrašo ir adresų tikslumo bei į jį įtraukimas visų apylinkės ribose gyvenančių lietuvių, kurie dar nėra LB nariais, bus šių metų sekretoriato uždavinys.

Toliau svarstyti jaunimo organizaciniai reikalai. Referavo St. Gečas, Nurodė, kad būtinai reikia sueiti su jaunąja karta į organizacinį kontaktą. Būtina jaunimą matyti ne tik apylinkės sąrašuose, už kuriuos tėvai moka nario mokestį, o paties jaunimo nėra nei susirinkimuose, nei pobūviuose.

PARDUODAMA
populiari taverna su namu. Labai geroje vietoje. 5 kamb. butas su garažu 2 automob. Užeikite ir stebėkite, koks tai pasėkmingas biznis.

2638 West 69 Street,
Chicago, tel. GR 6-9894

THE BEST FOR LESS!
Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95 St. CHICAGO, ILL., 60642
Phone: GArden 4-8654

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS
GELINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.
Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

Dvylika brolių... Waterburio scenoje

Čiurlionienės parašytos pasakos "Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių" vaidybinis ir techni-

"Juodvarnių" repetitijos metu... R. Igaunis ir šalia jo D. Nolytė su kitomis jaunomis aktorėmis P. Jasiukonio nuotrauka

Jauna pianistė MARYTĖ GAILIŪŠYTĖ, baigusi studijas Cleveland Music School Settlement ir toliau studijavusi pas garsųjį pianistą Theodore Lettvin, 1961 m. laimėjusi pirmąją premiją Dirvos ruošiamame jaunųjų menininkų konkurse, išpildys dalį meninės programos Baltimorės studentų ruošiamame Literatūros ir Meno vakare, balandžio 18 d., 7:30 v.v. Lietuvių salėje. Kiti programos dalyviai bus: balerina Livijs Kasperavičiūtė, solistas Liudas Stukas ir rašytojas Kazys Almenas. Koncerto progą yra ruošiami ir jaunos baltimorietės Vidos Misūnaitės meno paroda, kuri prasidės 6 v.v.

kinis kadras Waterburyje pradėjo paskutiniuosius pasiruošimus, nes scenos uždangą prasiskleis jau balandžio mėn. 18 dieną, ant- rą valandą po pietų. Nespėjus už- dangai užsidaryti, ji antru kartu prasisvers tos pačios dienos 7 val. vakaro ir trečiu kartu -- sekan- čios dienos 4 val. p.p.

Repeticijos eina dažnyn. Žo- džiai į galvas jau subrukti, spaus- dinti tekstai numesti. Režisierius Algimantas Žemaitaitis, lig šiol keturis veikalo veiksmus re- petavęs atskirai, pradeda juos tobulinti vienu ruožtu.

Kostiumai, kurių reikia net

penkiasdešimt trijų, jau suprojek- tuoti. Renkamos ir perkamos dau- giaspalvės medžiagos ir prade- damas siuvimas. Reikia aprėdyti ne tik karalių ir jų supantį būrį bei raganą, bet ir visą eilę "paukščių".

Keturi dekoracijų paveikslai taip pat jau suprojektuoti. Kils rūmai, pražaliuos miškai ir pra- sivers požemių gilumos. Švystels žaibai, griaus perkūnija, prabils ganta ir pasklis muzika. Šviesos bus linksmos, jos bus ir liūdnos, atspindinčios veikalo dramati- nius momentus.

Aktoriai entuziastiški. Vaidins ir suaugę ir vaikai, patyrę teat- ralai ir pirmkarčiai. Pagrindines roles atlieka keturi jaunesniųjų veikėjų: Dana Nolytė - Meilutės rolėje, Bronius Petrauskas -- Širdukas, Rimas Paliulis -- Pro- tuolis ir Juozas Valys -- Gud- ruolio rolėje. Suaugusiųjų tarpe vedamas roles turi: Romas Igaunis -- karalius, Julija Poo- džiukaitienė -- auklė, Albina Pa- liulienė -- ragana, Antanas Pa- liulis -- miškinis, Juozas Val- kauskas -- erelis ir Albertas Melninkas -- žilėlis.

Abi dienas, po vaidinimo, kaip įprasta lietuviškuose parengi- muose, gros orkestrai ir atsi- lankiusieji galės pasižokti. Bus ir kuo pasivaikšinti.

Waterburio ir apylinkių lietu- viams, ypač vaikams šį veikalą būtinai reikėtų pamatyti, nes to- kio pastatymo, kaip žinoma, jau seniai šioje padangėje nebuvo ir vėl gal greit nebus. lfg

A. A.
ANTANUI BISKIUI
mirus, jo sūnui, LTS Cicero apylinkės nariui
GEDIMINUI BISKIUI ir visai velionies šeimai
gilia užuojautą reiškia.
ALTS Cicero Skyriaus
Valdyba ir nariai

ANTANUI BISKIUI
mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą MARIJAI
BISKIENEI, GEDIMINUI ir KĖSTUČIUI BIS-
KIAMS su jų šeimomis ir kartu liūdime.
Aldona ir V. Jeronimas Dabrilai
Ina ir Kostas Nenortai
Bronė ir Jonas Vasiai
Felicija ir Vytautas Izbickai

VINCUI VIŠOCKIUI
Lietuvoje mirus, jo broliui I g n u i - gilia
užuojautą reiškia.
Clevelando Lietuviams
Budžiams Remti Valdyba

A + A
VERONIKAI TAMOŠAITIENEI
mirus, p. JUOZUI TAMOŠAIČIUI, sūnui ROBERTUI
sesutėms SALOMĖJAI ir PETRUI JURGUTAVI-
ČIAMS, ANTANINAI ir PRANUI PETRAIČIAMS su
šeima, dukterėčiais DANUTEI ir ARVYDUI KIŽIAMS
reiškiu gilia užuojautą ir kartu liūdžiu.
Juozas Kaklauskas